EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 82, 1 Ekim '93

EKİM yedinci yılında

Altı mücadele yılını geride bırakmış bulunuyoruz. Bu altı yıl içinde yeryüzü büyük sarsıntılara sahne oldu.

1987 yılı, EKİM'in siyasal yaşama doğduğu bu kritik yıl, Türkiye'de yeni bir siyasal canlanmanın, uluslararası planda ise siyasal yapı ve ilişkilerde köklü bir altüst oluşun başlangıcını işaretler. Gorbaçov'un 70. yıl konuşması, bu konuşmada temel öğeleri ortayakonulan "yeni düşünce", hızlı bir biçimde büyüyen bir uluslararası gericilik dalgasının startını oluşturdu. Bilindiği gibi bu Doğu Avrupa'daki rejimlerin yıkılışına, Sovyetler Birliği'nin dağılmasına gidip vardı.

Uluslararası ilişkilerde büyük sarsıntılar ve temelli değişmeler yaratan bu gelişmeler, dünya gericiliğine görülmemiş bir kuvvet kazandırdı. Devrim ve sosyalizm fikrine ve ideallerine karşı ideolojik bir haçlı seferi yürütüldü. Devrimci mücadele odaklarını boğmak, etkisizleştirmek, ehlileştirip denetim altına almak için dünya gericiliği elbirliği halinde seferber oldu. Gerici burjuva düşünce ve değerler kutsandı, kapitalist düzenin ebediliği, dolayısıyla "tarihin sonu" ilan edildi. '80'li yılların sonunda yoğunlaşan ve 1990 yılında doruğuna varan sersemletici bir propaganda saldırısıyla, yeryüzünün dört bir yanında insanların beynine bir evrensel işbirliği, barış ve istikrar döneminin başladığı yalanı şırınga edildi.

Sağlanan başarı bir an için gerçekten baş döndürücüydü. Ekim Devrimiyle başlayan ilk büyük devrimci dalganın yarattığı hemen tüm mevzileri yokeden kapitalist gericilik dünyası, 20. yüzyılın son on yılına politik ve moral gücünün doruğunda giriyor görünüyordu.

Aradan henüz yalnızca üç yıl geçti. Bugün herşey ne kadar farklı! Fark dünya gericiliğinin politik gücünde değil; bu güç hala korunuyor. Fakat moral üstünlük tuzla buz olmuş durumda.

1991 yılına Körfez savaşıyla girildi ve bu olay bir ilk örnek olarak sarsıcı bir biçimde gösterdi ki, dünya gerçekte tam bir istikrarsızlık ve düzensizlikler dönemine girmiştir. Bir müdahaleler, savaşlar, emperyalist haydutluklar, tek kelimeyle barbarlık dönemine girilmiştir. Şu son bir kaç yıl içinde yaşanan ve halklara büyük yıkımlar ve acılar yaşatan sayısız olay ise bu konuda hiç bir kuşku ve tartışmaya yer bırakmadı. Evrensel bir işbirliği, barış, istikrar ve refah dönemi üzerine kurulu muazam yalan propaganda çöktü. Kendisini sınırlayan tüm engellerden kurtulan emperyalist gericiliğin insanlığı barbarlığa sürüklediği, bugün hızlanan olaylar sayesinde gitgide daha çok insan tarafından kavranıyor. Bugünün kapitalist dünyası çok yönlü bunalımlar, gerici rekabet ve çatışmalar, savaşlar ve ulusal boğazlaşmalar, emperyalist haydutluk ve klasik sömürgeciliğe dönüş ve daha sayısız kötülük ile karakterize olmaktadır.

Kapitalizmin nimetlerine yeniden kavuştukları yalanlarıyla bir ölçüde sersemletilen Doğu Avrupa halklarının eskiye özlem duymaları için dört yıldan az bir zaman yetti. Düşünün ki, bu Polonya'da bile böyle! O Polonya ki gericilik geleneksel olarak güçlüdür, katolik kilisesinin manevi koruması altındadır ve "model ülke" olarak uluslararası finans merkezlerinin mali kayırmasına mazhardır.

Kapitalist "refahın kalesi" Batı Avrupa'da "refah devleti" çoktan tarih oldu. Muazzam zenginliklerin biriktiği bu ülkelerde, gündelik geçimini sağlayan işini kaybetmek milyonlarca işçinin korkulu rüyası haline gelmiştir. "Sosyal devlet"in onyıllarca yıllık mücadeleyle yaratılmış "sosyal" yönü, istisnasız tüm ülkelerde sistematik bir saldırıyla günbegün budanıyor. Bu ülkelerin yaşamında işsizliğin ve yoksulluğun yaygınlaşmasına, militarizm ve neo-faşist akımın

güçlenmesi eşlik ediyor. Siyasal yaşam sürekli bir bunalım ve kokuşmuşluk içinde. Rüşvet, yolsuzluk, skandallar, devletle mafianın içiçeliği, bütün bunlar artık yalnızca İtalyan'ın değil fakat istisnasız tüm Avrupa'nın egemen siyasal yaşamına damgasını vuruyor. ABD ve Japonya'da durum daha da beter.

Tekellerin kapsamlı iktisadi ve politik saldırısına karşı başta Almanya ve İtalya olmak üzere bazı Avrupa ülkelerinde son zamanlarda gelişen ve yer yer politik biçimler kazanan geniş katılımlı bir işçi hareketi var. Halihazırda politik bir önderlikten yoksun bu hareketin gelişmesi içinde nasıl bir biçim kazanacağı, hangi mecraya akacağı henüz belli olmamakla birlikte, uzun durgunluk yıllarının ardından Avrupa işçi hareketindeki bu gelişme son dönemin dikkate değer yeni olaylarından biridir. Bunun Avrupa'daki küçük devrimci çevreler için hangi olanakları yaratacağını da aynı şekilde zaman gösterecektir.

Kendi iç çelişki ve çatışmaları günbegün keskinleşen ve kendi içinde kutuplaşan emperyalist dünyanın, yine de halihazırda elbirliği halinde ve belli bir başarıyla izledikleri iki önemli politika var. İlki üçüncü dünya ülkelerinin içişlerine kaba askeri müdahalelerdir. Emperyalizmin borazanı *New York Times* açık açık bunu "sömürgeciliğin rönesansı" olarak selamlıyor. Kendini yönetmede başarısızlığı açığa çıkmış ülkelerin yönetiminin 5-10 yıl için, hatta gerekirse 40-50 yıl için doğrudan üstlenilmesini savunabiliyor. Emperyalist devletler koalisyonu "insani yardım", "barış", "istikrarı yeniden kurma", "iç savaşı engelleme" adı altında klasik sömürgeciliği hortlatmış bulunmaktadırlar. Somali işgal edilmiştir ve halkı sürekli katledilmektedir. Haiti'de Birleşmiş Milletler örtüsü altında yönetime fiilen el konulmuştur. Kamboçya ve Bosna-Hersek'de fiili durum sürmektedir. Sudan ve Angola ise müdahalenin sıradaki adaylarıdır. Ezilen ulusların savaş sonrasını izleyen muazzam devrimci başkaldırılarıyla tarihe gömülen klasik sömürgeciliğin en arsız argümanlar eşliğinde "yeniden doğuşu"dur bu.

Emperyalist gericiliğin elbirliği ile uyguladığı öteki ortak politika ise, yeryüzündeki tüm mücadele odaklarını ezmek ya da etkisizleştirerek denetim altına almak, sorunlara sistem içi çözümler dayatmaktır. 1987 yılından beri emperyalist dünyanın bu doğrultuda önemli bir mesafe katettiği bir gerçektir. Güney Afrika, Nikaragua, El Salvador, Kamboçya ve son olarak da Filistin, bu operasyonların başarıyla gerçekleştirildikleri başlıca alanlar oldular. Küba, Peru, Filipinler ve Kürdistan ise kuşatmanın sürdüğü başlıca devrimci mücadele odakları durumundadırlar. Küba kuşatmayla yıldırılarak teslimiyete zorlanmak, Peru'daki silahlı direniş ezilmek, Filipinler'deki ise ehlileştirilerek düzen içine alınmak isteniyor. Kürdistan'da bu politikalar bir arada izleniyor. Bir yandan PKK önderliğindeki direnişin ezilmesi için Türk devletine her türlü destek sunuluyor, öte yandan buna paralel olarak Kürt sorununu denetim atına almak, Kürt hareketini sistem içi bir çözüme zorlamak, olanaklıysa bu doğrultuda PKK'yı ehlileştirmek stratejisi izleniyor. Filistin sorununda yaşanan son gelişmeler emperyalizm için gerçekten önemli bir başarı oldu. Bu başarının onu Kürt sorununun sistem içi çözümü için her zamankinden çok daha fazla umutlandırdığı kesindir.

*

Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki gelişmelerin yarattığı sarsıntıyı derinden yaşayan dünya devrimci hareketi, bugün halen belli bir kargaşa ve büyük bir dağınıklık içindedir. Gerçi olayların sarsıntısı bir ölçüde atlatılmış bulunuluyor. Bir çok ülkede partiler ve örgütler kendilerini yeniden mücadele görevlerine yoğunlaştırmış durumdalar. Fakat yaşanan sarsıntının bazı parti ve örgütlere büyük kan kaybettirdiği, daha da kötüsü, halen içinden çıkılamayan bir ideolojik kargaşanın içine ittiği de bir gerçektir. İlişkilerdeki zayıflık, diyalogsuzluk, geçmiş gruplaşmalardan gelen ve tam aşılamayan koşullanmaların yolaçtığı sınırlanmalar, bu kargaşanın içinden çıkışı iyice güçleştiriyor.

Son 30 yılın değişik sol akımları içinde yer alan bir çok parti ve grup, ileriye doğru devrimci bir yenilenme dinamizminden yoksun görünüyor. Dünya gericiliğinin ideolojik-politik basıncı, uluslararası sol hareketteki sağcı eğilime büyük bir kuvvet kazandırmış bulunuyor. Sağ reformist bir içerik taşıyan Pyongyang Bildirisi'nin nerdeyse 200 sol parti ve örgüt tarafından imzalanmış olması bunun bir kanıtıdır. Dün revizyonizme karşı dogmatik-

doktriner bir çizgide duruyor görünen bir kısım parti ve örgütler, şimdilerde modern revizyonist partilerin boşalttığı reformist kanala gitgide daha belirgin bir biçimde yerleşiyorlar.

Latin Amerika gerilla hareketlerinin bir kısmı, El Salvador örneğinde olduğu gibi, düzen içinde ehlileşmenin en utanç verici örneklerini sergiliyorlar. Devrimci silahlı direnişi sürdürmekte ısrarlı görünen hareketler ise, Filipinler örneğinde olduğu gibi, çok yönlü bir kuşatmayla uzlaşmaya ve ehlileşmeye zorlanıyor. Silahlı direnişte ısrareden devrimci partileri ezmek için, Peru örneğinde bizzat CİA ve Pentagon merkezlerinde hazırlanan planlar uygulanıyor, en iğrenç yöntemler kullanılıyor.

Dünya gericiliğinin devrimci mücadele odaklarını etkisizleştirmek için stratejik bir perspektif ve geniş çaplı bir plan çerçevesinde izlediği saldırı çizgisi, dünyadevrimci hareketinin uluslararası ilişkilerindeki zayıflık nedeniyle, hedeflenen sonuçlara daha kolay ulaşabiliyor. Bugün bu ilişkiler henüz çok sınırlıdır ve Latin Amerika örneğinde görüldüğü gibi henüz dahaçok bölgesel düzeydedir ve kurumsallaşmış da değildir.

Oysa devrimci parti ve örgütler arasında enternasyonal ilişkiler ve devrimci enternasyonal dayanışma bugün her zamankinden daha önemli, acil ve yaşamsaldır. Birleştirici bir odağın olmadığı bugünkü koşullarda bu alanda mesafe almak, ancak her devrimci parti ve örgütün bu tür ilişkiler için kendi cephesinden geniş bir inisiyatif ve çaba göstermesiyle olanaklıdır.

*

Türk burjuvazisi devrimci gelişmeye karşı topyekün saldırısını '80'lerin sonunda değil daha başında, 12 Eylül darbesiyle başlattı. Devrimci örgütlü harekete tahribatı ölçülemez bir darbe vurmayı başarmakla birlikte, yığınların devrimci mücadelesini besleyen hiç bir temel sorunu çözemedi. '80'li yılların sonuna gelindiğinde sermaye düzeni, kendi kronikleşmiş çözümsüz sorunlarının yanısıra, sürekli güçlenen bir Kürt özgürlük hareketi ve politik bir kimlik kazanmayı henüz başaramamış olsa da yaygın bir işçi hareketi ile yüzyüzeydi.

Doğu Avrupa'daki gelişmelerin dünya gericiliğinin ideolojik saldırı cephanesine kattığı tüm olanaklardan Türk burjuvazisi de kendi payına en iyi biçimde yararlanmaya çalıştı. Bu çaba kitle hareketinin kapsamını, hızını ve etkisini bir ölçüde sınırlasa da, varlığını ve gelişme eğilimini ortadan kaldıramadı.

Körfez savaşının Ortadoğu'nun yerleşik statükosunda yarattığı sarsıntının yanısıra Sovyetler Birliği ve Yugoslavya'nın dağılışının ortaya çıkardığı yeni "Türk-İslam dünyası", Türk burjuvazisinin emperyalist heveslerini görülmemiş düzeyde kamçıladı. Burjuvazi bunu ülke içinde bir ideolojik saldırıya çevirdi. Yığınlara kendini "Adriyatik'ten Çin Seddi'ne Türklük dünyası"nın lideri olarak sundu. İlgiç olan, "emperyalist Türkiye" tahlilleri modası ile, bupropagandaya devrimci olmak iddiasındaki bazı sol çevrelerden verilen objektif destekti.

Komünistler bu modanın ölçüyü kaçırdığı bir evrede devrimci hareketi uyardılar. *Görüntü ve Gerçek* başlıklı başyazı, Türk burjuvazinin bu çabasını "Dikkatleri iç sorunlardan dış sorunlara, Türkiye katı gerçeklerinden Orta Asya'ya ilişkin hayallere" kaydırmak, "iç sorunları geniş uluslararası olanaklarla çözmek fırsatı doğduğu havası" yaratmak olarak niteledi ve devrimcilere şu çağrıyı yaptı: "Bu durumda devrimcilerin görevi, 'Emperyalist Türkiye' üzerinde sözde teorik açılımlarla burjuvazinin tüm propaganda olanaklarıyla özel bir çaba göstererek şişirdiği balona hava üflemek değil, onun gerçek çapını, tarihsel güçsüzlüğünü, güncel açmazlarını, çaresizliğini yığınlar nezdinde açığa çıkarmak olmalıdır. Dikkatleri dış sorunlardan iç sorunlara, Orta Asya'ya dair hayallerden Ön Asya'nın katı gerçeklerine çekmek olmalıdır." (*Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi*, s.134-135, Eksen Yay.). Bugün dünkü "emperyalist Türkiye"modasının izleyicileri de içinde artık herkes, Türk burjuvazisinin dış politika çizgisinin Balkanlar'da, Kafkaslar'da ve Orta Asya'da uğradığı utanç verici hezimeti tartışıp yazıyor. Ne var ki bu bugün artık devletin bile en yetkili ağızlardan itiraf etmek zorunda kaldığı çıplak bir gerçek halini almıştır.

Türk burjuvazisi dışardaki hezimetini itiraf etmiş ve şimdi artık "Ön Asya'nın katı gerçekleri"yle başbaşa kalmış bulunmaktadır. Bu katı gerçeklerin altyapısını oluşturan ve birkaç on yılın çözümsüz mirası olan iktisadi ve sosyal sorunları geçiyoruz. Türk burjuvazisi bugün siyasal planda artık gerçek bir kuvvet olarak Kürt özgürlük mücadelesi ile politikleşme

sancısı çeken bir işçi sınıfı hareketi ile yüzyüzedir. İlkinde sosyal kuvvetler politik kuvvetlerle birleşmiş, hareket politik önderliğini bulmuştur. İkincisinde bu hala sürmekte olan temel bir zaaftır. İşçi sınıfı hareketi henüz politikleşememiştir ve politik sınıf önderliğine kavuşamamıştır. Bu durum, çözümsüzlük içinde debelenen Türk burjuvazisinin halihazırdaki en büyük şansı ve avantajıdır. İliklerine kadar çürümüş, kokuşmuş ve generaller ile polis şeflerinin yönettiği bir kontrgerilla cumhuriyetine dönüşmüş devlet ve düzen, bu sayede ayakta duruyor.

Sivas katliamına gösterilen politik kitle tepkisi ile kamu çalışanlarının yaz eylemleri, işçi sınıfı önderliğine bugünden hazır önemli bir mücadele potansiyelinin göstergeleri oldular. Küçük burjuvazinin alt katmanlarından ve yarı proleter kitlelerden oluşan bu potansiyel, sermaye düzenine ve devletine karşı mücadelenin aktif bir kuvveti olabileceğini bir kez daha göstermiş bulunuyor. Fakat aynı yaz döneminde kendi de yeni bir evreye geçişin önemli işaretlerini vermiş bulunmakla birlikte, işçi sınıfı hareketi henüz militan politik mücadele alanına sıçrayamamıştır. Bu Türkiye'deki devrimci siyasal mücadelenin en temel zaafı durumundadır. Devrimci öncü partinin yaratılması ile birlikte çözücü halka bu zaafın aşılmasıdır.

Tüm dikkatler, tüm devrimci çaba, bu halkada yoğunlaştırılmalı, sınıf hareketinin politik mecraya sıçraması için ne gerekiyorsa o yapılmalıdır. Devrim mücadelesinde mesafe katetmenin ve Kürt özgürlük mücadelesinin devrimci bir mecrada kalmasını güvencelemenin bundan başka yolu yoktur. Komünistler olarak sayısız kez yineledik: Türkiye işçi sınıfı ve emekçi hareketinden ihtiyaç duyduğu desteği bulamayacak bir Kürt özgürlük hareketi, eninde sonunda bunu kendi mülk sahibi sınıflarından almaya çalışacaktır. Bu ise onu uzun vadede sistem içi bir çözüme sürükleyecektir. Koşullarda ve konumlanışlardaki tüm temel farklılıklara rağmen, Filistin Hareketinin bügünkü akibeti bu konuda en taze uyarıcı örnek durumundadır.

Sendikal hareket bugün işçi sınıfının içinde hapsedildiği bir cenderedir. Bu parçalanmadan sınıf hareketinin bağımsız bir politik kuvvet kazanabileceğini ummak bir ham hayaldir. Şu günlerde Şubeler Platformu üzerinden güç kazanan hayallere bu açıdan dikkat çekilmelidir. Şubeler Platformu sınıf hareketine devrimci bir politik müdahale yapabilme yeteneğinde olmak bir yana, bizzat böyle bir müdahalenin önünde yeni bir engeldir. Son yılların tüm deneyimi de bunu kanıtlamaktadır. Bu müdahale bir politik önderlik ve faaliyet sorunudur. Müdahale alanı sendikal platformlar değil, doğrudan işçi kitleleridir, fabrikalardır.

Her zaman kolayına kaçan, kolaydan güç olmaya ve yol almaya fazlasıyla eğilimli olan devrimci demokrat hareketin Şubeler Platformu üzerinden yaydığı hayallerle mücadele, bugün sınıf hareketinin politik ve örgütsel gelişmesinde mesafe alma mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

*

Bugün büyük bir bölümüyle artık "demokrat"laşmış bulunan devrimci-demokrat hareket üzerine çok fazla bir şey söylemek ihtiyacı duymuyoruz. 1 Mayıs'ı izleyen kitle hareketliliğinin bazı devrimci gruplara belli bir pratik canlılık kazandırdığı bir gerçektir. Fakat bu pratik faaliyette stratejik bir perspektif yoktur. Vaziyeti kurtarmak, günü birlik politika ve başarı egemen yöndür. Çalışmada perspektifsizliğe en iyi kanıt sola bugün bir bütün olarak egemen durumda olan teorik ilgisizlik, „teoriye karşı tam bir umursamazlık" tutumudur. Devrimci saflarda iç ideolojik mücadelenin yokluğu, her grubun bir ötekini rahatsız etmekten özenle kaçınması, bu "umursamazlığın" bir başka yansımasıdır. Ne var ki bu tür bir ilgisizlik ve umursamazlık, her zaman, politik çalışmada kendiliğindenciliğin ve dar pratikçiliğin, örgütsel alanda şekilsizliğin klasik göstergeleri olagelmişlerdir.

Bugün Türkiye devrimci hareketinde gitgide daha belirgin hale gelen bir başka davranış çizgisi ile yüzyüzeyiz. Bazı eski devrimci gruplar, bir zamandır Marksizmin-Leninizmin temel ilkeleri ve "basit" teorik gerçeklerini kabul ile en pespaye bir reformist politika pratiğini birarada götürüyorlar. Klasik oportünizmin Kautsky'den miras bu davranış çizgisinin iç yüzünü sergilemekte geç bile kalınmıştır.

*

"EKİM bir dönemi geri bırakmış bulunmaktadır". Olağanüstü Konferansı izleyen günlerde yayınlanan *EKİM'in Yeni Dönemi* başlıklı başyazı bu cümleyle başlamaktaydı. EKİM, bir dönemi geride bırakmıştır, aradan geçen 9

aylık dönem bunu fazlasıyla doğrulamıştır. EKİM önüne yalnızca önüne uzanan yolu kazanmak değil, geride bıraktığı "kayıp" iki yılı da telafi etme görevi koymuştu. Mayıs ayı ortalarında gelişen ve örgüte genel bir darbe vurmayı amaçlayan kapsamlı polis saldırısını boşa çıkarma başarısının bedeli olan birkaç aylık zaman kaybına rağmen, örgüt beş yılda atılamayan bir takım adımları bu kısa zamana sığdırmayı başarabilmiştir. İl örgütlenmeleri yeniden yapılandırılmış, teknik altyapı sorunu çözülmüş, *Ekim*'in periyodu 15 güne indirilmiş, 9 ay içerisinde dağıtım sayısı dörde katlanmış ve politik faaliyet kapasitesinde belirgin bir gelişme kaydedilmiştir.

Bu süreç içinde hareketin ideolojik birliği daha ileri bir düzeyde yeniden kurulmuş, pekiştirilmiştir. Bu hiç de yetersizliklerimizi ve kusurlarımızı artık esas olarak geride bıraktığımız anlamına gelmiyor. Bunlar bir dizi alanda hala sürmekte, varlığını korumaktadır. Fakat *Ekim*'in hemen her sayısında döne döne bunlar işlenmekte, tartışılmakta ve eleştirilmektedir. Bu nedenle onları yeniden bu daralana sıkıştırmaya kalkmak gereksizdir.

Bununla birlikte EKİM'in asıl yetersizliğine burada işaret etmek durumundayız. Politik ve örgütsel gelişme süreçlerinde katedilen mesafenin kendi içinde ele alındığında taşıdığı önem ne olursa olsun, EKİM'in partileşme süreci halihazırda sonderece yavaş seyretmektedir.

"EKİM, Türkiye devrimci hareketinin yeni bir mezhebi değil, parti öncesi bir örgüt ve bir parti inşa hareketidir. Bu konum ve nitelik, onun görev ve sorumluluklarının kapsamını da vermektedir. " (*EKİM'in Yeni Dönemi*)

Komünistlerin şaşmadan hep vurguladıkları gibi, partileşme herşeyden önce, sağlam bir marksist-leninist teorik temel, bu temel üzerinde belirecek net bir ideolojik kimlik ve bunların süzülmüş özlü bir ifadesinden başka bir şey olmayacak olan program demektir. Bu, "partileşme sürecinin esas ve tayin edici halkasıdır." Kaybedilen iki yılın örgütsel cephede yarattığı sorunların ve tahribatın üstesinden gelmek çabası, bu tayin edici alandaki gelişmeyi bir hayli kesintiye uğratmış bulunuyor. Şimdi hareketimiz Olağanüstü Konferans sonrasına sığdırdığı politik ve örgütsel gelişme atılımını, eksikliği gitgide daha çok hissedilen bu temel alanda bundan böyle kesintiye uğramaması gereken adımlarla tamamlamak sorumluluğuyla yüzyüzedir.

*

Ekim elinizdeki 82. sayısıyla birlikte altı yıllık düzenli illegal yayın yaşamını geride bırakmış oluyor. 63. sayıya kadar aylık periyodlarla çıkan *Ekim*, EKİM Olağanüstü Konferansı'nı izleyen 1 Ocak 1993 tarihli 64. sayısından itibaren ise 15 günlük düzenli periyodlar halinde yayın yaşamını sürdürdü.

Polis rejimi koşullarında ve tasfiyeci legalizmin genel bir eğilim olarak sola hakim olduğu bir dönemde, illegal bir yayın organını altı yıl boyunca tek sayı bile aksatmadan çıkarma başarısının önemi ortadadır. *Ekim*, yayın yaşamına başlarken, ihtilalci bir ideolojik perspektifin ürünü olarak verdiği söze tüm iç ve dış güçlükleri yenerek, yaratılan engelleri çiğneyip aşarak sadık kalmıştır. "İhtilalci bir proletarya hareketinin ve sınıf örgütünün gelişim ekseni olmak hedefiyle", illegal yayın yaşamını ısrarla sürdürmüştür. Zor olanı seçmiş, zoru başarmıştır.

Komünistler olarak kaynağı tümüyle ideolojik olan bu başarıdan kıvanç duyuyoruz.

Şimdi yeni bir sınavla karşı karşıyayız. *Ekim* şimdi yeni bir sınava hazırlanıyor. Türkiye devrimci hareketinin şimdiye kadarki pratiğinde değişmeyen bir kural var. Her legal siyasal yayın girişimi, varsa eğer illegal olanın tasfiye edilmesiyle sonuçlanmıştır. En iyi durumda, illegal olan işlevini yitirmiş, göstermelik hale gelmiş, yasak savma kabilinden çıkartılmıştır. Komünistler bugün artık "illegal bir siyasal yayın organını **hiç bir biçimde zayıflatmaksızın** ya da **ikinci plana düşürmeksizin** legal bir yayının nasıl çıkarılabileceğini" (MK iç yazışmaları, Ağustos '93) göstermek sorumluluğu ile yüzyüzedirler. Bir Merkez Yayın Organı olarak *Ekim*, zayıflamak bir yana, gerek içerik gerekse de biçim olarak daha kaliteli bir yayın çizgisine oturmak, yeri doldurulamaz olan işlevini güçlenerek sürdürmek sorumluluğuyla yüzyüzedir.

İdeolojik-politik perspektiflerine tutarlılıkla bağlı kaldıkları sürece, önlerine çıkacak güçlükler ve omuzlarına binecek yeni yükler ne olursa olsun, komünistler bu sınavdan da başarıyla çıkacaklardır. Bundan kuşku duyulmamalıdır.

EKİM

Mehmet Sincar öldürüldü, Yaşar Kaya tutuklandı

"Cephe gerisini" sağlam tutma operasyonu

Kardeş Kürt halkının özgürlük mücadelesi karşısında acz içinde kalan sermaye düzeni, '92 Ağustos'unda yapılan MGK toplantısıyla fiili sorumluluğu orduya devretmiş ve Kürt halkına karşı "topyekün savaş" başlatmıştı. O dönem yayınlanan MGK bildirisinde, bu savaşın başarısı için "cephe gerisinin" sağlam tutulması ve sınırlı demokratik hakların kullandırılmaması karara bağlanmıştı. Kısacası, yasal hak ve olanakların özgürlük mücadelesini destekleyici tarzda kullanılmasının engelleneceği ilan edilmişti. Ardından da HEP'e, devrimci ve yurtsever basma yönelik saldırılar hız kazandı. *"Bu alana saldırıların hangi ölçülere varacağı henüz belli olmamakla birlikte, MGK darbesinin asıl hedefinin buraya yönelik olduğu kesindir. Devlet, Kürt devrimci hareketinin bu alanı cephedeki savaşın ihtiyaçları doğrultusunda ne denli etkili ve çok yönlü kullanabildiğini görmüştür ve bunun önüne geçmek istemektedir."* (*Ekim*, Eylül '92, başyazı, *Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi*, s.176)

Demirel'e MGK bildirisinden bir yıl sonra, bu bildirinin içeriğiyle örtüşen bir konuşma yaptırıldı. Bu konuşmayla saldırıların hangi ölçülere varacağı açıklığa kavuşmuş oluyordu. Demirel konuşmasıyla DEP milletvekillerini açıkça hedef gösteriyordu. Ardından da tüm burjuva medya tam bir ağızdan DEP milletvekillerine saldırmaya başladı. Kısa bir süre sonra da DEP milletvekili Mehmet Sincar Batman'da devlet tarafından katledildi. Sermaye devletinin temsilcileri ve burjuva medya bu cinayeti usulen de olsa kınamak bir yana, adeta alkışladılar. Ve ardından da başka bir milletvekilini, saldırıda yaralanan N. Toğuç'u hedef göstermeye başladılar. Saldırı sırasında bu milletvekilinin düşürdüğü not defteri, her türlü kişilik hakları çiğnenerek günlerce burjuva ve medya tarafından yayınlandı. Defterdeki notların N. Toğuç'un PKK ile ilişkisini kanıtladığı iddia edildi. Amaç aynıydı ve N. Toğuç "terör örgütü" PKK'nın yasaldaki adamı ilan edilerek birilerine hedef gösteriliyordu.

Sömürgeci devletin saldırılarının arkası kesilmedi. Devlet bu kez M. Sincar'ın cenazesi için Ankara'da törene izin vermeyeceğini söylüyor ve tüm ülkede yoğun bir terör estiriyordu. Burjuva medya ise savaş naraları atıyordu. Satılık kalemler inlerinden „cenaze töreninin PKK propagandasına çevrilmesinin önleneceğini" yazıyorlardı. Sonuçta devlet, Sivas katliamı sonrası yaşadıklarını bir kez daha yaşamamak için çözümü cenazeyi kaçırmakta buldu. Ardından da, içinde Leyla Zana'nın da bulunduğu cenaze evini bombaladı. Son olarak sermaye devleti DEP başkanı Y. Kaya'yı tutuklatarak operasyonu şimdilik tamamladı.

Devletin tüm bu saldırıları ince bir plan dahilinde devam etmiştir ve edecektir de. Devlet bu saldırılarıyla „cephe gerisini" susturmayı planlamaktadır. Bu amaçla DEP'e yönelik politikası iki yönlüdür. „Ya benimle beraber olur, PKK'yı lanetlersin ya da hepinizi tek tek öldürürüm." Bu politikasını da gerek burjuva medya aracılığıyla ve gerekse bakanlarının ağzından sürekli DEP'e dayatmaktadır. Geçtiğimiz günlerde yayınlanan 32. gün programında Y. Aktuna'nın DEP başkanına söyledikleri bunun bir örneğidir.

Peki devletin bu politikası ve saldırıları karşısında DEP'in tavrı nasıldır? Bu soruya olumlu bir cevap vermek mümkün değildir. DEP gerek cenaze töreni hazırlıklarında ve gerekse de 32. Gün proğramında olduğu gibi devlet yetkilileri karşısında tutarlı bir tavır gösterememiştir. M. Sincar'ı katledenin devlet olduğunu bile söyleyememiştir. DEP'in tek dediği „biz barış istiyoruz" olmuştur.

Kısaca, DEP bu devletle barış değil ancak savaş yapılabileceğini kavramaktan uzaktır. Kendilerine topyekün saldıran bu devletin barış çağrılarıyla yola geleceği ham hayalini kurmaktadır. Bu bakış açısı ise, devletin kendisini çekmeye çalıştığı kulvara girebileceğinin sinyallerini vermektedir.

Sonuç olarak, Kürt halkını temsil ettiğini iddia eden DEP ve milletvekilleri ya misyonlarının hakkını vermeli ya da Kürt halkının bağrına geri dönmelidirler.

İşçi hareketine politik müdahale

İşçi hareketi yaklaşık birbuçuk aylık süreyi kapsayan bir kaynaşma ve hareketlilik yaşadı. Ardından sermayenin tescilli uşağı Türk-İş bürokratlarının sınıfa hiç bir ciddi kazanım getirmeyen bir toplusözleşmeyi imzalamaları ile yerini belirgin bir suskunluğa terketti. Bu aynı durum kamu emekçileri için de geçerlidir. Deyim yerindeyse şu an için her iki cephede de umutsuzluk karışımı bir bekleyiş vardır. Hemen belirtmek gerekir ki, suskunluğun da umutsuzluk karışımı bekleyişin de nedeni müdahale alanındaki edilgenliktir.Bu durum aşılmalıdır. Bu gerekli ve zorunludur.

Elbette bunları söylemek yetmez. Yapılacak müdahalenin niteliğini, müdahalenin kimler tarafından yapılacağı ve yanısıra nasıl ve nereden başlaması gerektiğini doğru saptamak gerekir.

Genel ve dışarıdan müdahalelerle genel grev ve direniş örgütlenemez

Komünistinden öncü işçisine, devrimcisinden kimi sendikacısına kadar hemen herkes, işçi sınıfının ve emekçi yığınların kapitalist sınıfın (ve sermaye iktidarının) özelleştirme görünümlü son derece ciddi ve kapsamlı saldırılarıyla yüzyüze olduğundan, buna sessiz kalınamayacağından, vakit geçirmeksizin genel grev ve genel direnişi hazırlamak gerektiğinden sözediyor.Keza komünistler ve devrimci çevreler belirli bir süredir işçi ve emekçilere yönelik olarak genel grev-genel direniş içerikli bir politik ajitasyon faaliyeti de yürütüyorlar. Ne var ki, ne bu çabalar, ne dergi sayfalarında yazılıp çizilenler ve ne de sendikal platformlarda yürütülen hareketli ve ateşli tartışmalar, işçi ve emekçi yığınların suskunluğunu kırmaya yetmiyor. Az sayıda ve kendiliğinden bazı girişimler dışında kayda değer bir eylemliliğe yolaçmıyor, açamıyor.

Neden? Çünkü öncelikle sözde genel grev ve genel direnişi örgütlemeye dönük bu çabalar genel, soyut, içerden değil yığınlara oldukça dışarıdan seslenmeyi ifade eden çabalardır. Üstelik de son derece dağınık ve sistemsizdirler, kayda değer bir etkiye haiz değildirler.

Sendikal platformların sözde aynı amaçlı girişimlerine gelince. Bugün giderek merkezileşme yönünde seyreden bu platformlar bugüne dek bir çok kez toplandılar. Bu platformlarda yalnızca tartışma tüketilmektedir, tartışmalar eyleme dönük değildir. Bugün için genel grev ve genel direnişten yana gözükmeleri ve bu işin öncülüğüne aday olduklarını belirten parlak sözleri aldatıcıdır. Özde değişen bir şey yoktur. Onlar hala bildik sendika bürokratlarıdırlar. İşin somutuna-kritik ana gelindiğinde sözünü ettikleri eylemden, eylemin kararlılıkla örgütlenip yürütülmesinden uzak durup kaçacaklardır. Sonuç yeni bir oyalama, aldatılma ve hayalkırıklığı olacaktır.

İçlerinde kimi sendika merkez yöneticilerinin de bulunduğu bu platformdaki bürokratları genel grev ve genel direnişten yana parlak demeçler vermeye, bu yönde kararlılık gösterileri yapmaya zorlayan, işçi hareketinin dipten gelen basıncıdır. Öte yandan bu platforma egemen bürokratların Türk-İş'in merkez yönetici leriyle çelişki ve çatışmaları vardır, onlara muhalif unsurlardır. İşçi tabanının sendika bürokrasisine şiddetli güvensizlik duyduğu, arayış içine girdiği, önderlik boşluğunun oldukça yakıcı bir hale geldiği anları en iyi değerlendirmeyi bilecek denli uyanık olan bu unsurlar, bir kez daha dipten gelen basıncın etkisiyle öne çıkıyor, mücadeleden yana gözükü-yorlar. Onlar işçi tabanının çıkarlarına tabi olmaya, işçi denetimini kabullenmeye hiç bir zaman yanaşmadılar ve yine yanaşmayacaklardır. Hedefleri dipten gelen basıncın ve olası bir dalganın üstüne binerek sendika zirvelerine tırmanmaktır. Tıpkı C. Selvi, H. Bal ve Ş. Denizer'ler gibi... Bu örnekler unutulmamalıdır.

Tüm bunlar bir yana, bu platformu oluşturan unsurların neredeyse tamamına yakınının işçi ve emekçi tabanı ile gerçek fiili bir bağı yoktur. Bugüne dek işçi ve emekçiler içinde, bizzat fabrika ve işyerlerinde genel grevi ve genel direnişi örgütlemeye dönük sözü edilebilecek bir çalışmaları da olmamıştır.

Genel grev ve genel direnişi tepeden alacakları (ki onlar sendika merkezlerine rağmen böylesi kararlar alamazlar) kararlarla işçilere dayatsalar bile, bunun fiilen bir işlevi olmayacaktır.

O halde ne yapılmalı?

Sendikalar ve sendika platformları birer veridirler ve yadsınamazlar. Belirli bir mücadelenin hazırlanması, işçilerin mücadele için örgütlen-

mesinde onlardan yararlanmak gerekir. İşçi denetimine açık oldukları, hele de komünistlerin ve öncü işçilerin yönetiminde oldukları koşullarda, mücadelenin geliştirilmesinde muazzam bir rol oynarlar.

Ancak bizim koşullarımızda durum oldukça farklıdır. Bugün sendikalar komünistlerin ve sınıf bilinçli öncü işçilerin yönetiminde olmadığı gibi, işçilerin denetimine de açık değildir. Bunlar bürokrat sendikacıların denetiminde olup, onlar aracılığıyla bürokratik mekanizmalar haline getirilmişlerdir. Dönüştürülmeleri gerekmektedir. Özellikle yönetimdeki sendika bürokrasisinin tepelenmesi şarttır. Zira onlar mücadelenin önünde ciddi bir engeldir. Bu sendikalar platformuna egemen sendikacılar için de geçerlidir. İstisnalar bu gerçeği değiştiremez.

Demek oluyor ki, bu unsurların denetimindeki sendikalar platformu da mücadelenin, sözgelimi genel grev ve genel direnişin örgütlenmesinin aracı, hele hele kimi yeni dönem liberallerinin deyişiyle "merkezi" olarak görülemez. Zira bu platform, bugüne kadar olduğu gibi muhtemelen bundan sonra da, işçi sınıfının mücadeleye dönük istek ve arayışını dizginlemek üzere akıtıldığı aldatıcı bir havuz olacaktır.

Komünistler, devrimciler ve sınıf bilinçli öncü işçiler, bürokratların denetimindeki sendika platformları gibi gevşek ve bağlayıcılığı olmayan (dolayısıyla işlevsiz), hantal ve dahası da yüzü eyleme dönük olmayan tartışmaların tüketildiği platformlarda (belirli çabaların sarfedilmesi yadsınmaksızın) vakit geçermemeli, kendilerini platform üzerinden sürdürülen çabalara endekslememelidirler. Tersine bağımsız devrimci siyasal faaliyet temelinde öncülüğü kendi ellerine almalıdırlar. Ve tam da bunun ifadesi olmak üzere doğrudan fabrika ve işyerlerinden gelen, mücadeleciliği ile işçilerin güvenini kazanmış öncülerden oluşan öncü işçi platformları oluşturmalıdırlar. Bunun için çalışmalıdırlar. Bununla da kalmamalı, içinde başta sınıf bilinçli işçiler olmak üzere işçilerden oluşan taban örgütleri kurmak üzere seferber olmalıdırlar.

Tam da bu nedenle vakit geçirmeksizin tabana, fabrika ve işyerlerine gidilmelidir. Genel grev-genel direniş bizzat tabandan örgütlenmelidir.

Somut ve içeriden müdahale şarttır

Sermaye iktidarının topyekün saldırılarına karşı işçi ve emekçilerin genel grev-genel direnişinin gerekli ve zorunlu olduğuna ilişkin genel ve yaygın bir ajitasyon çalışması yürütmenin, işçi ve emekçileri genel grev-genel direniş komitelerinde örgütlemeye çağırmanın önemi tartışılamaz. Bu çalışma mutlaka belli alanlarda yoğunlaştırılan somut bir ajitasyon ve örgütlendirme çalışması ile birleştirilmelidir. Tüm güçler somutça ve öncelikle özelleştirme kapsamına alınıp bu saldırının ilk uygulanacağı ya da uygulandığı işyerlerine yöneltilmeli, buralarda yığınlara dönük etkin bir ajitasyon ve örgütlenme çabası içine girilmelidir. Bu işyerlerindeki işçi ve emekçiler, saldırının niteliği, kapsamı, sonuçları ve genel grev-genel direnişin sorunları konusunda eğitilmeli, mücadeleci çok sayıda işçinin içinde yeraldığı grev ya da direniş komitelerinin kurulması sağlanıp somut direnişler örgütlenmelidir. Özel olarak belirlenmiş alanlara yönelik böylesi somut bir çaba içine girilmeksizin, işçi ve emekçiler içinde kök salan içeriden müdahaleler yapılmaksızın yığınları örgütlemek ve direnişe geçirmek zordur. O halde tüm çabalar özel ve yöntemli bir biçimde öncelikle bu tür somut grev ve direnişlerin örgütlenmesine teksif edilmelidir. Zira ancak bu tür direnişler işçi ve emekçileri için yolaçıcı olur.

Öte yandan, bu direnişlerin yalnızlığa düşmemesi için diğer fabrika ve işyerlerindeki işçilerce ve saldırıların boy hedefi tüm emekçilerce desteklenmeli, dayanışma grev ve direnişleri örgütlenebilmelidir.

Bu tür grev, direniş ve dayanışma grevleri tecrit edilmiş, kendi kendine yeterli eylemler olarak görülmemeli, mutlaka genel grev-genel direniş hedefine bağlanmalıdır. Deyim uygunsa bu grev ve direnişler, genel grev ve genel direnişe gidişte başvurulan/başvurulması gereken bir tür "gerilla eylemleri"dirler. İşçi ve emekçiler de genel grev ve genel direnişi en iyi bu türden ilk ve gerçek çalışmalar sayesinde hazırlayabilirler. Başarısızlık ve yenilgilerle yüzyüze gelinebilir. Ancak bilinçli yürütülen gerçek kavgaların yığmları için muazzam deneyler biriktirdiği unutulmamalıdır. Bunun gelecek kavgalar için önemi tartışılamaz.

Sonuç olarak, komünistler, devrimciler ve öncü işçiler çoğunlukla eyleme dönük olmayan somut ve genel tartışmalar yürütmeyi bir yana bırakmalı, güçlerini ve iradelerini birleştirip somut bir saldırıya karşı örnek direnişler örgütlemeye yönelmelidirler. Bu hem gerekli, hem zorunlu ve hem de sorumluluk gereğidir. Ve çok büyük iddialarla ortaya çıkıp tümüyle iddiasız konumlara düşmekten bin kat daha yarar sağlayacaktır.

S. METİN

Şubeler Platformu toplantısından gözlemler

81 işçi ve memur sendika şubesinin katılımıyla gerçekleştiği belirtilen platform toplantısı amacına uygun bir seyir izlemiş midir, beklentiler doğrultusunda bir sonuç elde edilmiş midir?

Bu sorunun yanıtını sağlıklı bir değerlendirme üzerine oturtabilmek için, platform girişimi ve oluşumunun arkasındaki olgu ve motivasyonları temel öğeleriyle hatırlatmakta yarar var.

Burjuvazinin sınıfa ve emekçilere yönelik hergeçen gün yeni bir boyut kazanan ve yoğunlaşan saldırısı karşısında sınıfın içinde bulunduğu durum kendisini başlıca üç olguda ifade etmektedir.

Birincisi; kitlesel tensikatlar, taşeronlaştırma, sıfır sözleşme, geçici işçi ve sözleşmeli personel uygulaması ve son olarak da özelleştirme saldırıları karşısında sendika bürokrasisinin uzlaşmacı, teslimiyetçi, hain davranış çizgisi sınıfı sendikal örgütlülük içinde örgütsüz bırakmaktadır. Bu ise sendika bürokratlarının şahsında sendikaların mevcut yapısına karşı sınıfın geniş tabanında yaygın bir güvensizlik ve tepkiye neden olmaktadır.

İkinci olgu, sınıfın sendikal alandaki örgütsüzlüğünü ve açmazını politik alandan kucaklayan bir öncü kurmaydan/devrimci bir sınıf partisinden yoksunlukta ifadesini bulmaktadır.

Bu iki olgunun sınıfın mevcut mücadele ve direniş hattına doğrudan yansıması ise, sermayenin topyekün saldırıları karşısında sınıfın mevzi direniş çemberine hapsolmasında kendini somutlamaktadır.

Mevcut örgütlülük kanallarındaki ve mücadele biçimlerindeki tıkanıklık, mücadele ve örgütlenmede yeni biçimlere ve arayışlara yöneltmiştir. Platform girişimi, sermayenin genel karakter kazanan topyekün saldırılarına karşı mevzi direnişten genel-birleşik bir direnişe geçme zorunluluğunun, sınıfın öncü-ileri tabanı tarafından yakıcı bir ihtiyaç olarak hissedilmeye başlanmasının bir ifadesi ve basıncı olarak gündeme gelmiştir.

18 Temmuz'da toplanan Şubeler Platformu'nun genişletilmiş toplantısında alman genel grev kararı ve platformun kamu çalışanlarını da kucaklayarak tüm ülke çapında oluşturulması girişimi, tam da işçi hareketinin içine girmiş olduğu yeni evreye, yeni çözüm arayışı çabalarına denk düşmektedir.

Kimi devrimci grup ya da "parti" tarafından "genel grev-genel direnişin örgütlenme merkezi" olarak değerlendirilen platform militan bir işçi toplantısından çok, sendikacıların yön verdiği bir sendikal koordinasyon toplantısı görünümü kazanmıştır. Gerek toplantının akışına, gerekse de sonuç bildirgesine hakim öğe „sol sendikalizm"dir. Toplantı bir genel grev-genel direniş platformundan çok bir özelleştirme paneli olarak seyretmiş ve sendikalizmin sol/reformist kulvarında ateşli ajitasyonlarla ve büyük hedeflerle, ama hiçbir somut taban örgütlenmesi ve eylemlilik kararı almadan son bulmuştur.

Sonuç bildirgesi, platforma egemen "sol sendikalist" politik özü sunması açısından olduğu gibi, platformun sendikalist yapısını yansıtması açısından da önemli bir veridir. Sonuç bildirgesi taslağını daha önce okumuş olan kimi konuşmacılar, vurgularını, taslakta içerilmeyen ya da „dostlar pazarda görsün" mealinden değinilen noktalar üzerinde, yani siyasal yaşamın yakıcı gündemi ve sorunları üzerinde yoğunlaştırıp öneriler sunmuştur. Ne var ki, bu çabalar sendikacıların toplantıya yön vermelerinin önüne geçemediği gibi, sonuç bildirgesine de hiçbir şekilde yansımamıştır. Taslak sonuç bildirgesinde olduğu gibi korunmuştur. Bazı konuşmacıların üzerinde özellikle durduğu „Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı ilkesi" sonuç bildirgesinde reformizmin muğlak „barışçıl çözüm" kulvarına havale edilmiştir. Keza devlet terörü, yargılı-yargısız infazlar konusunda da kaçak güreş sürdürülmüştür. 18 Temmuz'da Şubeler Platformunun genişletilmiş temsilciler toplantısında alınan genel grev kararı ise tek kelimeyle yutulmuştur: „Platform, genel grev de dahil olmak üzere her türlü mücadele ve eylem biçimine açıktır, çaba harcayacaktır" (!) "Genel grev-genel direniş örgütlenme merkezi"nin genel grev konusundaki somut tutumu bu..

Özcesi, bir çoğu '87-90 dönemi işçi hareketini sürükleyici, ileriye taşıyıcı konumunda bulunan ve bugün sendikal bürokrasinin alt kademelerine yerleşen yeni kuşak/yeni tip sendikacılarının girişiminde toplanan platform „sol sendikalizmin" bir platformu olmaktan öteye geçememiştir. Sendikal geleceğe oynayan yeni tip bürokratlar açısından ise belli bir başarı elde etmiştir.

Toplantı bir aylık erteleme sonunda düzenlenmesine rağmen hiçbir taban çalışması yapılmamıştır. Şubeler, ellerindeki tüm imkanlara

rağmen, toplantıya 2-3 gün kala temsilcilerle sınırlı bir "çağrı" faaliyetinin ötesinde kılını kıpırdatmamıştır. Bu da, düzenleyici sendikaların taban çalışmasından ne anladıkları konusunda yeterli bir fikir vermektedir. Bunların "taban" anlayışı, işçi tabanı değil, sendika/şube tabanıdır ve o da temsilcilerde sınırını bulmaktadır. Toplantıya sınıfın „öncü-ileri" tabanında belli bir ilgi ve katılım sözkonusuysa da, bu, şubelerin çalışması sonucu değil, bu unsurların politik kimliklerinin ya da kişisel duyarlılıklarının bir sonucudur. Öyle ki, kimi şube ve işyeri temsilcilerine çağrı bu unsurlar tarafından yapılmıştır.

Toplantının sunduğu bir diğer veri ise, sınıfın "öncü-ileri" tabanının sınıfın geniş kitlesinden kopukluğudur. Öyle ki, bu tür toplantıların işçi öğeleri adeta demirbaş bir durum almıştır. Kuşkusuz ki, bu "çekirdek" bir politik taban açısından önemlidir. Ne var ki, bu "çekirdeğin" kendisini üretememesi bu politik kimliğin ciddi bir açmazıdır. Bu, bir yönüyle örgütsüzlüğün, diğer yönüyle ise marjinal bir politik kimliğin ifadesidir.

Ancak toplantıya en ciddi yaklaşan unsurlar da yine bu işçiler olmuştur. Toplantıya somut bir çıkış noktası, acil bir çözüm beklentisi ve umuduyla gelmiş ve bunu gerek kürsüden gerekse de diyaloglarda açıktan ve samimiyetle dile getirmişledi. Ne var ki, sonuçta onları bekleyen yeni bir hayalkırıklığı ve burukluk olmuştur.

*

Şubelerin elinde bulunan tüm imkanlara rağmen, hiç bir taban çalışması yapmadan devrimci hareketin imkanları üzerinden toplantılar örgütlemek, „öncü" işçi tabanı üzerinden belli bir umut ve beklenti yaratmak ve bu toplantıdan sendikal ve siyasal yaşama ilişkin olarak sosyal demokrat sonuç bildirgeleri çıkartmak, bu yeni kuşak/yeni tip "sol sendikalist" sendikacılar açısından bir başarı değilse nedir?

Politik bir genel grevin örgütlenmesini sendikal bir platforma yükleyen, demek oluyor ki, devrimci sınıf çalışmasını sendikal alana endeksleyen „öncü kurmay"ların „genel grev-genel direniş örgütleme merkezi"nin gerçekte „sol sendikalizmin" örgütlenme merkezi haline gelmesi karşısında içine düştüğü bu durum neyi ifade etmektedir? Devrimci demokrasinin demokrasi perspektifinde kötürümleşerek, devrimci sınıf sendikacılığından „sol sendikalist" anlayışa evrilerek düzenin sol kulvarına yanaşmasını mı anlatmaktadır?

Platform toplantısının anlattığı kesin bir şey var ki, o da, genel grev-genel direnişin, sınıfın politik bir genel direniş hattının tabandan kopuk sendikal platformlarda örgütlenme beklentilerinin ancak ham bir hayal olduğudur.

Toplantıya ilişkin değinilmeden geçilemeyecek "anlamlı" bir diğer olgu ise, "demokrasi"nin dayanılmaz cazibesinde sarhoş olanların, nedense "demokratlığın" en basit ilkesini, kendi dışındaki fikre saygı ve düşüncenin ifade özgürlüğü ilkesini sindirememiş bir hamlık sergilemeleridir. Kimi konuşmacıların sözlerini sık sık sloganlarla bastırmaya, boğmaya çalışan, dahası "sınıfın devrimci partisi yoktur" görüşünü savunan bir unsurun üzerine yürünerek adeta provakasyona davet çıkaran bu „demokrasi" anlayışları 70 yıllık TC "demokrasisi"nin sınırlarının ne kadar ötesindedir?

Hatırlatmak istiyoruz: Kendi varoluş değerlerini hiçe sayanlar, varoluş ilkelerini çiğneyenler kendi varlık nedenlerini dinamitlemiş olurlar. Hepsi bu.

Akın CENGİZ

İtalya'da işçi eylemleri kasırgası

İtalya'nın Crotone kentinte patlak veren olaylar zinciri bir anda tüm ülkenin güçlü ve militan işçi eylemleriyle sarsılmasına yolaçmıştır. 9 Eylül'de Crotone deterjan fabrikasındaki 333 işçiye sıfır tarif dayatılmasının ardından işçiler direnişe geçiyor, polisin müdahalesiyle olaylar büyüyordu. Yanan fosfor dolusu varillerden ve arabalardan oluşan barikatlar kuruluyor, 11 gün boyunca fabrika işgal ediliyor, anayol ve tren rayları tamamiyle trafiğe kapatılıyordu. Bölgeyi kasısp kavuran işçi kasırgasının ülkenin diğer yanlarına sıçramasını önlemek için burjuvazinin gerici medya ve faşist Liga Nord aracılığıyla düzenlediği karalama kampanyaları en ufak bir başarı elde edemedi.Tersine Crotone'yi ülkenin her yanında gerçekleştirilen grevler, gösteriler ve eylemler izledi. Roma'da, en önde Crotone işçileri olmak üzere 150 bin kişi Ciampi hükümetinin kriz programını protesto etmek amacıyla, iş ve sosyal hak talepleriyle yürüdü.

Olayların gelişimine bakarak şunu söylemek mümkün: İtalya'da gelişen işçi hareketinin alacağı seyir kısa vadede, işçiler tarafından ihanet olarak nitelendirilen anlaşmanın sendikalarca imzalanıp, imzalanmamasına bağlı. Uzun vadede ise, kapitalizmin derinleşen yapısal krizine koşut olarak İtalya'da da sınıf mücadelesinin keskinleşeceği kesindir.

Kamu Çalışanları Sendikaları Yasa Taslağı hazırlandı

Devletten kamu çalışanlarına danışma bürosu

Çalışma Bakanlığı tarafından yaklaşık bir yıldır hazırlıkları sürdürülen kamu çalışanları sendikaları yasa taslağı nihayet tamamlandı. Taslak bir süre önce el altından sendika merkezlerine iletildi. Bu taslak hakkında kamu çalışanları kitlesine ve kamuoyuna gerek bakanlık, gerekse de Kamu Çalışanları Platformu tarafından hiçbir açıklama yapılmış değil. Hatta bu taslaktan sendika üyelerinin bile bilgisi yok. Örneğin; geçtiğimiz ay yapılan Tüm Sağlık-Sen Genel Merkez Temsilciler Kurulu toplantısında bir soru üzerine Tüm Sağlık-Sen Genel Başkanı şöyle konuşabiliyor: *"Biz bu yasa taslağını resmi olmayan yollardan elde ettik. Bu sebeple bakanlık tarafından resmi bir açıklama yapılıncaya kadar buna tepki gösteremeyiz."*

Görüldüğü gibi herşey açık ve net. Kamu çalışanları sendikaları, devletin hazırladığı bu yasa taslağını resmi olmayan yollardan (!) elde ediyorlar ve tepki göstermek için de devletin resmi açıklamasını bekliyorlar. Üyelerine bile bu konuda bilgi vermiyorlar. Bu ne sadakat, bu ne sırdaşlık!

Aslında bu yeni dönem bürokratlarının tek derdi bir an önce bir yasanın çıkmasıdır. Grevli ya da grevsiz olması onlar için hiç önemli değildir. Çünkü bu sayede sürekli yakındıkları mali sorunlardan kurtulacaklar ve koltuklarının keyfini çıkarabileceklerdir. Zaten sırf bunun için geçen yıl yayınladıkları broşürde M. Moğultay'a övgüler dizmemişler miydi?

Sözkonusu yasa taslağı "Memur ve Diğer Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Taslağı" adını taşıyor. Adından da anlaşılacağı üzere taslakta öngörülen düzenleme sadece „memur"larla ilgili. Yani işçi ve „memur" sendikalarıyla ilgili ortak bir düzenleme yapılmamış, ayrım özellikle korunmuş. Taslağın 1. maddesi başta olmak üzere birçok maddede bunu görebiliyoruz. Bu durum sermaye iktidarının, işçi sınıfı ile kamu çalışanlarının bırakın mücadele alanlarında birliğinden, yasal düzenleme anlamında bile birarada olmasından ne kadar korktuğunun bir göstergesidir.

Taslağın 3. maddesi „tanımlar" başlığını taşıyor. Bu maddede „sendika" alt başlığı altında sadece „memur" sendikası tanımı yapılmış. İşveren sendikası tanımı yok. Oysa işçi sendikaları ile ilgili yasal düzenlemelerin yapıldığı 2821 sayılı yasanın ilgili maddesine baktığımızda, işçi sendikasının yanında işveren sendikasının tanımının da yapıldığını görürüz. Yani bu taslakta, işveren devlet kendisine sendika kurma hakkı tanımamış. Bu durum iki şekilde yorumlanabilir. Ya devlet, kamu çalışanları karşısında herşeyiyle örgütlü olduğunu düşünüp bir de sendika kurarsa kamu çalışanlarına haksızlık edeceğini(!) düşünmüştür; ya da zaten kamu çalışanlarına sendika hakkı verdiğini düşünmüyordur ve bu sebeple de kendisine sendika hakkı tanımamıştır. Burada ilk yorumun doğru olacağını düşünmek tam bir şaşkınlık örneği olacaktır. Çünkü tarihin hiçbir döneminde emekçilere kendiliğinden haklar verildiği görülmemiştir. Burjuvazinin ve onun devletinin tek amacı emekçilerin tüm kazanımlarını yok etmektir. Taslağın ileriki maddeleri incelendiğinde ikinci yorumun doğruluğu net olarak görülmektedir. Bu taslakla kamu çalışanlarına sendika hakkı değil danışma bürosu verilmektedir ve her türlü belirleme tekelinde olduğu için, devlet kendisine sendika hakkı tanımayı anlamlı görmemiştir.

Bu taslakta sendika üyesi olamayacaklar, 17. maddede ve 8 başlık altında toplanmıştır. Bu maddede devletin bekası için önemli kurumlarda çalışanlara bu hak tanınmamıştır (askeri şahıslar, MİT mensupları vb.). Fakat ilginçtir ki bu taslakla polislere sendika kurma ve üye olma hakkı tanınmıştır. Düşünebiliyor musunuz, işkenceci Necdet Menzir sendika başkanı, her işkence merkezinde bir temsilcilik açılmış ve tim şefleri baştemsilci. Herhalde devlet, polislerinin çok örgütsüz olduğunu düşünüyor!

Taslakta sendika yöneticilerinin güvencesi 22. maddede düzenlenmiş. Bu madde sözde birçok güvenceden bahsediyor. Fakat son fıkrası okunduğunda, bunların hepsinin boş olduğu ortaya çıkıyor. Çünkü son fıkraya göre; işverene kamu çalışanını re'sen emekli etme, açığa alma ve tayin etme

hakları tanınmıştır. Bu madde sendika yöneticilerini yola getirmenin bir aracıdır. Aslında sendika yöneticilerimizin bugünkü durumu dikkate alınırsa, devletin bu maddeye fazla başvurması da gerekmeyecektir. Çünkü zaten yöneticilerimiz yola gelmiş durumdadırlar.

Bu taslağın en önemli maddesi sayılabilecek 23. maddede, sendika ve konfederasyonların yetki ve etkinlikleri düzenlenmiştir. Bu maddede, kamu çalışanları sendikalarının grev ve toplusözleşme yapma yetkilerinden hiç bahsedilmemiştir. Sendikalar sadece bütçe hazırlama, katsayı belirleme ve ücret artışları gibi konularda bakanlıklarca sürdürülecek çalışmalara katılabilecek ve fikirlerini söyleyeceklerdir. Hepsi bu. Kısaca bu madde kamu çalışanlarına verilenin danışma bürosu olduğunu açıkça tescil ediyor.

25. ve 26. maddelerde ise kamu çalışanlarının sözde yönetime katılmalarını sağlayan Yüksek Yönetsel Kurul ve Kurum Yönetsel Kurulları öngörülmüş. Bunlar toplusözleşme ile belirlenmesi gereken birçok konunun düzenlendiği kurullardır ve göz boyamadan öteye geçmesi de pek mümkün görülmüyor.

Kısaca sermaye devletinin Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan bu taslak, kamu çalışanlarının yıllardır verdikleri mücadelenin ve kazanımlarının yok edilmesini amaçlıyor. Verilen küçük kırıntılarla kamu çalışanlarının susturulması planlanıyor. Bu taslak '70'li yıllarda çıkarılan 624 sayılı yasanın tipik bir kopyasıdır.

Sonuç olarak bu taslak kamu çalışanlarının mücadelesinin önünde ciddi bir engeldir. Hiç kuşku duyulmasın, buna yönelik ciddi bir tepki gelmediği koşullarda aynen veya daha geri bir haliyle yasalaştırılacaktır. Bugün sendika yönetimlerindeki yeni dönem bürokratları başta da belirtildiği gibi sessiz kalmayı yeğlemektedirler. Bu sebeple görev öncü ve komünist kamu çalışanlarının omuzlarındadır. Bu taslak ve devletin oyunları kitleler nezdinde teşhir edilmeli ve mücadele örgütlenmelidir. Sendikalar ve Kamu Çalışanları Platformu aktif tutum almaya zorlanmalıdır.

Devrim EGE

Almanya'da tekellerin saldırılarına karşı işçi eylemleri yükseliyor

Almanya'nın hemen bütün üretim alanlarında işçi eylemlilikleri baş göstermektedir. Eylül ayı ortasında 58 bölgede posta çalışanları toplu gösteri yaparak planlanan işten atılmaları protesto ettiler.

Fakat en önemli işçi eylemi Alman işçi sınıfının en önemli kesimini oluşturan Ruhr havzası taş kömürü işçilerinden geldi. Ruhr Kömür işletmesinin 21 Eylül '93 tarihinde, kapatılması öngörülen 20 bin işyerinin kapatılma işleminin hızlandırılacağı şeklinde yaptığı açıklamasıyla aniden tüm bölge ayağa kalktı. İlk anda 85 bin kömür işçisini eyleme geçirdi. Devlet güçlerinin tehditlerine rağmen, önce işletmeler, ardından ise ana yollar ve köprüler işgal edildi. Üç gün devam eden bu eylem, Bonn hükümetini hedefliyor ve başından itibaren politik bir karakter taşıyordu. Kömür işçileri çelik ve otomobil sanayi işçilerinin yoğun desteğini aldı. Tekeller ise tam da böyle bir dönemde İG-Metal Sendikası ile yaptıkları ücret anlaşmasını tek taraflı iptal ettiklerini açıkladılar.

Tekeller böyle bir saldırıyı ikinci emperyalist savaştan sonra ilk defa gerçekleştiriyor. Şimdiden, bu saldırının büyük işçi eylemliliklerine, politik gösterilere yol açacağı işçiler ve sendikalar tarafından açıklanmaktadır. 3,5 milyon işçiyi hedefleyen bu saldırının cevapsız kalmayacağı kesindir.

Tüm gelişmeler Almanya'nın önümüzdeki dönemde yoğun politik işçi eylemlerine sahne olacağını ve Alman işçi hareketinin yeni bir döneme girdiğini göstermektedir.

Sendika bürokratlarının yeni bir oyalaması:
"Tüzük tartışmaları"

Yeni ve çetin bir sürece girmiş bulunan işçi hareketinin önü sendika bürokratlarının ihanet ve oyunlarıyla kesilmiş gibi görünse de, bu geçici ve kısa süreli olacaktır. Zira '87 yılından bugüne dek yaşanan sürecin toplam olarak ortaya koyduğu olgular, sınıfın deney birikimi, örgüt ve önderlik arayışı vb., bunu gösteriyor.

Topyekün savaş çerçevesinde gündeme getirilen özelleştirme saldırısı işçi sınıfı içinde derin ve köklü sarsıntılar yaratacaktır. Kesikli ve sancılı bir süreç olarak yaşansa da, olgular, sınıfın saldırılar karşısında kayıtsız kalmayacağını gösteriyor. "Özelleştirme operasyonları"nın yıkıcı sonuçlarına karşı tepkisini eylemleri ile ortaya koyacak işçi hareketi, kendiliğinden ve kaçınılmaz olarak sistemle karşı karşıya gelecektir.

Yakın dönemin, düzen ve sınıf hareketi arasında kritik ve gelecek için tayin edici "hesaplaşma"nın yaşanacağı bir özellik taşıması muhtemeldir. İşçi hareketinin katettiği mesafe, daha da önemlisi karşı-devrimin kesin ve sonuçalıcı saldırı hazırlığı içinde olması vb. bütün göstergeler buna işaret ediyor. Yaygın, güçlü, etkili ve sistemi derinden sarsacak işçi eylemleri uzak değildir.

İşçi hareketi karşısında düzen, partileri, basını, militarist güçleri ve sendika bürokratları ile bir blok oluşturmuş durumda. "Topyekün saldırı" sloganı ile "ulusal birlik", "terörle mücadele" vb. demagojileri etrafında gerçekleştirilen "milli mutabakat"la, düzen işçi hareketi ve Kürt ulusal mücadelesine karşı "ezme ve imha etme" politikası izliyor.

Düzenin "topyekün savaş" paketi içinde sendika bürokratlarına özel bir rol ve yer verdiği kesindir. Dahası, karşı-devrimin işçi hareketine yönelik şaşırtma ve ezme politikasında başarıya ulaşması için sendika bürokratları gönüllü olarak yardımcı bir görev üstlenmiş bulunuyorlar. Sınıf içinde karşı-devrimci bir kol olarak sendika bürokrasisi yalan, oyalama, "sendikal rekabet", "devrimci" yaftaları vb. ile "Truva atı" rolünü oynamaya ve böylece hareketin önünü keserek dizginlemeye çalışıyor. Bu gerçek, '93 yazında, "oyala ve ihanet et!" biçiminde net bir şekilde yeniden yaşandı. Ne var ki burjuva sendikacıların manevra alanı oldukça daralmış durumda. Önümüzdeki süreç, sınıfın burjuva sendikacılıktan daha hızla koptuğu, devrimci alternatiflere daha güçlü bir biçimde yaklaştığı bir dönem olarak yaşanabilir. Düzen ve işçi hareketi arasındaki çatışma, Kürt ulusal hareketinin alacağı yol bunu kolaylaştıracaktır.

*

Sendika bürokrasisi sınıfa saldırı kampanyasına, aldatma ve oyalamalarına bugünlerde bir yenisini daha ekledi: Tüzük tartışmaları. DİSK'e bağlı Tekstil-İş Sendikasının üyeleri arasında başlattığı ve Türkiye genelinde 44 bin, Adana, Ceyhan, Tarsus, İskenderun'da ise 12.500 işçiyi kapsayan "tüzük tartışmaları" sonuçlanmak üzere. Tekstil-İş "tartışmalar" sonucunda, 26 Eylül'de "Tüzük kurultayı" yaparak tartışmaları sonuca bağlayacak!

"Döneme uygun bir sendika olabilmek için tüzük değişikliği", "DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası'nın tüzük taslağı işçiler tarafından hazırlanıyor" demagojileri eşliğinde gündeme getirilen ve sonuçlanmak üzere olan bu girişim, tam bir ikiyüzlülüğü, sahtekarlığı ve aldatmacayı ifade ediyor. "Sınıf ve kitle sendikacılığı" sloganı arkasına sığınılarak başlatılan bu tartışmayla asıl gündem saptırılmakta, işçi sınıfının saldırılar karşısında hazırlıksız ve savunmasız bırakılması hedeflenmektedirler.

Sınıf için bugün gerekli olan "daha iyi bir sendika tüzüğü" değil, düzenin saldırıları karşısında hazırlanmak, örgütlenmek ve direnmektir. Tartışmaların ana gündemi budur, bu olmalıdır.

Topyekün saldırı parolası ile işçi sınıfı ve Kürt ulusal hareketine karşı savaş açıldığı bir dönemde, işçilerin karşısına "daha iyi bir tüzük çağrısı" ve gündemi ile çıkanlar, yalnızca düzene ve onun saldırı politikasına hizmet ediyorlar. Böylece onlar düzen tarafından kendilerine verilen "itfaiyeci" rolünü böylece bir kez daha, sınıfı oyalayarak, öfke ve kinini yatıştırarak yerine getirmiş oluyorlar.

Düzen işçi sınıfına karşı "özelleştirme harekatı" ile genel bir ideolojik-politik ve iktisadi saldırı cephesi açmıştır.. Bu sınıf açısından yıkıcı ve sarsıcı sonuçlara yolaçacak bir saldırıdır. Öyleyse görev, sınıfı saldırının kapsamı ve niteliği konusunda eğitmek, örgütlemek ve hazırlamak olmak zorundadır. Eldeki mevzilerin korunması ve geliştirilmesi, sınıfın iktisadi ve politik saldırıdan korunması, bu güncel

ve acil görevin yerine getirilmesinden geçiyor.

"Tüzük tartışmaları" ile sınıfı oyalayan, saldırının kapsamını ve önemini görmelerini engelleyen sendika bürokratları, böylece kazanılan mevzilere karşı da saldırı içindedirler. Şaşırtıcı değildir. Zira "sol" veya "devrimci" görünümlü de olsa, burjuva sendikacıların yüklendikleri görev ve rolle doğrudan ilgilidir bu.

Sözümona "tüzük tartışmaları" ile işçileri "sendikal konularda bilinçli ve duyarlı kılma"ya, "sendikaların kendilerine ait olduğuna inandırma"ya ve "sendikanın her kademesinde yeralabilmelerine çalış"an sendika ağaları, böylece sendikal cendere içine sıkıştırılmış tartışmalar ile sınıfı düzen sınırları içinde tutmaya çalıştıklarını ortaya koyuyorlar. Mevcut gerçeklere şöyle bir gözatıldığında, yukarıdaki iddiaların yalnızca birer yalan ve kendi gerçek konumlarını gizlemeye/örtmeye yönelik olduğu hemen açığa çıkıyor.

Örneğin bütün DİSK yöneticileri, "işçileri sendikaların her kademesinde yeralabileceklerine inandırma"ya çalışırlar! Ne var ki bugün başta kendileri olmak üzere işçi sendikalarında profesyonel sendikacıların sendikal yaşam ortalaması 28 yıldır. DİSK uzun süreli profesyonel yöneticilikte en başta geliyor. Genel Başkan K. Nebioğlu 42 yıllık sendikacıdır. Genel Sekreter Süleyman Çelebi ise 25 yıldır "görev"dedir. DİSK yöneticileri, İ. Hakkı Ünal, Rıza Güven, Kemal Daysal, Hulusi Karlı, Ömer Çiftçi, Rıdvan Budak ve hemen hemen bütün şube başkanları aynı durumdadır. DİSK GYK üyelerinin profesyonel sendikacılık yaşamlarının yaş ortalaması 28 yıldır. Dahası profesyonel sendikacılığı teminat altına almak için her türlü "güvenlik önlemi"ni de almış durumdadırlar.

Kendisi de profesyonel sendikacı olan Rıdvan Budak bile bu durumdan yakınıyor. Fakat sendika yönetimini gaspetmeye ve profesyonel sendikacı olmaya da devam ederek!

Şimdi sormak gerekiyor. Sendikalardaki bu "yönetici krallığı"nı hangi sendikal tüzük engelleyecek? Özel imtiyazlarla donatılmış ve işçi sınıfı içinde beşinci kol görevini gören , sendika yönetimlerini düzenin özel desteği ve sınıfın bilinç geriliği sayesinde gaspetmeyi sürdüren bu "krallar"ı hangi tüzük veya tüzük maddesi kovacak?

"Tüzük tartışmaları" ve "değişiklikleri" ile profesyonel sendikacılığın/sendika bürokrasisinin altedilebileceğini düşünmek yalnızca bir hayaldir. İşçilere bu hayalin gerçekleşebileceğini söyleyenler ise yalnızca profesyonel dolandırıcılardır. Örneğin DİSK açıldıktan sonra DİSK yöneticileri, kişi başına 700 milyondan 1,5-2 milyara kadar değişen ve faizlerine kadar hesaplanmış paraları "kıdem tazminatı" adı altında "iç ettiler". Sendikanın kasası "tamtakır" edildikten sonra da, "para yok, yatırımcı sendikacılık yapalım", yani "kapitalist olalım" demeye başladılar.

Bu sözde "devrimci" sendika soyguncuları, Türk-İş ve Hak-İş'li meslektaşlarına bile rahmet okutacak bir maharet gösteriyorlar. Üstelik sendikayı soymanın hakları olduğunu alenen savunarak... Bu, "hizmet ödeneği"ndeki keyfilik ve sınırsızlıkla birleşiyor. DİSK'e bağlı sendikalarda hizmet ödeneği her yıl için 45 gündür. Çevrilen dalaverecler, sendikanın gelirlerine el koymak, TİS satışlarından gelecekte elde edilecek "ek gelirler", özel arabalar, yol harcamaları, ortalama işçi ücretlerinin çok üstünde maaşlar vb. buna dahil değildir.

"Tüzük Kurultayı" bu bürokratların denetiminde eski delegelerle, profesyonel üç kağıtçılarla yapılıyor. Göz boyamak ve inandırıcı olmak için de kurultaya her işyerinden iki temsilci gönderilecek. Ama "bu temsilcilerin oy hakkı olmayacak"! "Yalnızca düşüncelerini açıklayacaklar." Böylece "döneme uygun", "işçinin korkmadan gittiği", "dilekçe ile başvurmadığı" "sınıf ve kitle sendikası"na kavuşmuş olacağız!

Sözünü çok ettikleri "demokrasi cephesi" ise bir başka alem! DİSK'li sendikacıların kurulan sendikal platformların çalışmasını önledikleri, kurulmaya çalışılanları ise engelledikleri artık sıkça dile getirilmeye başlandı.

Sonuç olarak, devletin işçi sınıfı ile Kürt ulusal hareketine karşı topyekün bir savaş açtığı, bunun düzenin tek ve değişmez gündemi olduğu bir dönemde, "tüzük tartışmaları"nın açılması dikkat çekicidir. Kürt soykırımına ve devrimcilerin imhasına sesini çıkarmayan, özelleştirme saldırısına açıkça onay veren DİSK yöneticileri, düzenin suç ortaklarıdır. Bu, DİSK'e düzen tarafından biçilen rolle doğrudan ilişkilidir. Düzen sınıfı baskı ve zor yoluyla ezmekte, sendika bürokratları ise aldatıcı ve saptırıcı tartışmalar ve kurultaylarla ona zaman kazandırmaktadır. DİSK bürokratları, şaşırtılmış, hazırlıksız ve silahsız bırakılmış bir sınıfı düzene sunmaya çalışmaktadırlar. Bunun karşılıklı bir görev bölüşümü içinde yapıldığı kesindir.

Bugün gündeme müdahale ederek değiştirici bir güç olabilmek, bunun için çalışmak her zamankinden daha önemlidir.

F. KEMAL

Kağıthane gerçeği

Sapla samanı ayırmak!

Kağıthane Belediyesi'nden atılan işçilerin uzun döneme yayılan işe geri dönme mücadelesi, 115. gününde başlatılan açlık grevinin en kritik aşamada sonuçlandırılmasıyla yeni bir döneme girdi. Direniş henüz sonuçlanmış değildir. "İşe geri dönme" hakkının elde edilmesi için tüm imkanlar tükenmemiştir. Ne var ki, bu taleple başlayan, boyutlanarak bu sınırı çok aşan ve sermaye iktidarı ile Kağıthane işçilerinin hesaplaşmasına dönüşen eylem, açlık grevinin en kritik anında bırakılmasıyla zayıflamış, kamuoyundaki ilginin azalmasını da beraberinde getirmiştir. Sorunun 340 işçinin istediği tarzda çözümü, yani işe geri alınmaları düne göre daha da zorlu mücadeleler gerektirmektedir. Düzen partileri, işçileri bölmek için, bir kısmının çeşitli belediyelere yerleştirilmesi vaadinde bulunmuş, ancak direnişçilerin toptan Kağıthane'ye dönme istemi karşısında oyunun tutmayacağı hesabıyla vaadler şimdilik ortada kalmıştır.

Sürecin doğru bir değerlendirilmesiyle birlikte atılacak radikal adımlarla direnişi tırmandırarak hakları koparatarak almak mümkündür. Sermayenin özelleştirme saldırısına karşı -sendika bürokratlarının ihanetine rağmen- sınıfın kitlesinde topyekün harekete geçme, genel grev-genel direniş hedefinde ifadesini bulan harekete geçme eğilimi var. Sınıf kardeşlerinden gerekli desteği bulamayan Kağıthane direnişçileri için bu hem bir şans ve hem de büyük bir imkan demektir! Direnişlerini, topyekün saldırıya topyekun cevap için bir mevziye dönüştürmek!

Direnişin bu duruma gelmesinde Kağıthane'den öte sebepler olduğu gibi, bizzat direnişçilerin izlediği yanlış politikaların da önemli bir payı vardır. Ne var ki, umutsuzluğa kapılan, yanlışları ağlama duvarına çeviren ve ucuz demagojiler yapanlardan değiliz. Direnişin henüz en sıcak günlerini yaşadığı bir evrede, bir dizi sol derginin geri, reformist ve kuyrukçu politikaların şakşakçılığını yaptığı günlerde, direnişe sözcülük yapanların izledikleri yanlış ve çözümsüzlüğe sürükleyici eylem çizgilerini eleştirerek aşmaya çalıştık. Bugün ise süreci değerlendirerek tıkanmayı aşmanın sorunlarıyla ilgileniyoruz. Sınıf devrimcileri, geleneksel sol hareketin kendiliğinden harekete tapınmasını ve sözümona güç kazanmak için geri eğilim sahiplerinin sırtını sıvazlamasını devrimden uzaklaşma olarak gördüler. İşçi hareketinin kendiliğinden karakterinin kısır döngüsünü kırmanın, kendiliğinden hareketin zaaflarıyla ve hareketi geriye çeken burjuva ideolojisinin şu ya da bu biçimiyle savaşmakla mümkün olduğunu hep gözönünde bulundurdular.Sınıf hareketine sosyalist sınıf perspektifiyle yaklaşmayı, sınıfı politik iktidar mücadelesine kazanmayı ve fırsatlardan bu amaç için yararlanmayı görev bildiler. Kağıthane direnişine de bu çerçevede yaklaştılar.

Bugün doğru bir değerlendirme yapabilmek, sapla samanı birbirinden ayırmak, izlenen eylem çizgisinin gerisindeki ideolojik/politik mantığın yolaçtığı sonuçları çıkartmak Kağıthane direnişinde yer alan ve emeği geçen devrimci işçilerin kaçınamayacakları bir görevdir. Direnişçi işçilerin kendi emeklerine, devrimci çabalarına sahip çıkması, deneyimlerinden öğrenme gücü gösterebilmeleriyle olanaklıdır.

Sınıf hareketi '93 yılında gösterdiği tüm canlılık ve eylemliliğe rağmen, hala iktisadi ve bazı demokratik istemlerin dar sınırlarını aşamamıştır. Toplumsal ve siyasal gelişmeler karşısında edilgendir. İktidar bilinci ve bu bilincin ürünü politik örgütlülükten yoksun bir işçi hareketinin Kağıthane direnişi karşısında gerekli duyarlılığı gösterememesi doğaldır. Direnişin tıkanma sürecine girmesinde bu faktörün rolü büyüktür. Ne var ki, sorunu yalnızca bununla izah etmek mümkün değildir. Çünkü, direnişin başından itibaren taşıdığı öznel zaafların rolü de en az ilki kadar sonucu etkiledi.

Direnişçiler kendilerini yalnızlığa sürükledi

Direniş Komitesi -ki eylemin fiili önderliği demektir- işçi sınıfının gücü yerine, burjuva partiler ile bürokrat sendikacıların vaad ve icazetlerine bel bağladı. Küçümsenmeyecek sayıdaki direnişçi işçinin karşı çıktığı bu davranış çizgisi, burjuva partilerin kuyruğuna takılan, onların vaadleriyle hayal yayan, sendikacılardan icazet bekleyen son derece geri bir davranıştı. Teşhir faaliyeti başlangıçta yalnızca RP'yle sınırlı tutulmaya özen gösterildi. „Sosyal cinayet"in faili yalnızca RP ve RP'li başkan A. Calban gösterildi. Düzen ve onun siyasal partilerinin teşhiri bir yana, ilk adımlar burjuva partiler

ve bürokrat sendikacıların kuyruğuna takılarak atıldı. „Basın Sözcüsü" sıfatıyla demeçler veren Yıldırım'ın "uyanıklık" olarak hala savunduğu bu yaklaşıma göre *"hedef daraltma taktiği doğrultusunda RP Kağıthane'de hızlı bir tecrit sürecine sokulmalıydı."* (*İşçinin Yolu*, sayı:11, s.11). Bu yaklaşım RP'yi değil, direnişi zora soktu ve koalisyon hükümeti hakkında umutlar yaydı. Düzen partileri sorunu istismar etmek için harekete geçti. Yıldırım gibilerinin girişimiyle de *"MÇP ve RP dışındaki siyasi partilerin* (sözkonusu 8 partiden 5'i burjuva partileridir -bn.) *ilçe örgütleriyle imzalanan* (çalışma hakkı engellenmemeli) *deklerasyon"* (C. Yıldırım, agd.) direnişin sınır ve hedefini de belirliyordu. İşte sözümona bu "hedef daraltma protokolü" gerçekte direnişçilerin hedefini sınırlıyor, sınıf kardeşlerinin desteği yerine, düzen partileri ve bürokrat ağalara umut bağlanıyordu. Bu umudun boşa çıkması ise uzun sürmedi.

Belediye işçilerinin işine son verilmesinin tek sorumlusu RP ve RP'li başkan olmadığı gibi, uğranılan kıyım RP'nin siyasi bir kararıyla gerçekleştirilmiş bir saldırı sınırının çok ötesindedir. Bu saldırı ücretli kölelik düzeninin sonuçlarından biridir. RP yalnızca bir piyondur.

Kapitalist kölelik düzeni ve siyasal iktidarı geriletilmeden atılan işçilerin geri alınması ve yeni işten atmaların engellenmesi olanaksızdır. İşsizliğin toptan ortadan kaldırılması ise ancak kapitalist düzenin tasfiyesiyle mümkündür. Bu nedenle işten atmalara karşı mücadele, „çalışma hakkı engellenmemeli" türünden son derece geri ve politik bakıştan uzak, acındırma hissi uyandırmaya yönelik bir haykırışla yürütülemez. Karşı karşıya olan sınıf çıkarlarıdır ve bu hat oldukça acımasızdır. Sıradan bir insanın değil de, devrimci bir işçinin bakışıyla hareket edildiğinde yaklaşım şöyle olmalıdır: İşsizliği ve işten atmaları ortadan kaldırmak mı? O halde mevcut burjuva sömürü düzenini yıkalım. Siyasal iktidarı devralarak kendi düzenimizi/sosyalizmi kuralım. *"İşverenler ve onların ücretli köleleri yerine özgürce çalışan yoldaşlar! Bundan böyle açlık emeğin laneti değil, başıboşluğun cezası olmalı. Bunun için komünistlerle birleşelim. Savaş örgütlerimizi yaratarak silahlarımızı kuşanalım. Ve harekete geçelim. Tüm çalışanların genel grevgenel direnişini örgütlemek için bütün işyerlerinde grev ve direniş komitelerini kurmak ilk adım olsun!"*

Burjuva sınıf egemenliğinin kapıkulları olan sendika ağaları ile reformist siyasal akımlar, işçi hareketinin burjuva düzeni sınırları içine hapsetmek ve sınıfın kitlesini politikadan uzak tutmak için, bugüne dek düzene hizmette kusur etmediler. Kağıthane direnişi gösterdi ki, burjuvaların doldurduğu ve sendika bürokratlarıyla reformist siyasal akımların eline tutuşturduğu biberonlardan beslenerek güç olmaya çalışanlar, düzene hizmet etmekten kendilerini kurtaramazlar.

Kağıthane işçileri yalnızca işe geri dönebilmek için değil, yeni bir dünya için savaşmalıdırlar. Bunun için de burjuva partilerine, sendika ağalarına değil, kendi ve sınıf kardeşlerinin devrimci gücüne güvenmelidir. "İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır". Direnişi düzen içi çözümlere yöneltenler, işçi sınıfının bilimi ve tarihsel deneyim için „150 yıllık" günü geçmiş sözlerdir diyenler işçilerin dostu değillerdir. Kağıthane'deki devrimci işçilerin adına sürülen bu lekeyi temizlemek, devrimci Kağıthane işçilerinin omuzlarındadır.

Hak verilmez alınır

Kapitalizmin yapısal krizi derinleşiyor. Burjuvazi tek çareyi daha fazla hak gaspı, daha katmerli sömürüde arıyor ve bunda düne göre daha pervasız. Bu nedenle işçi sınıfı hem gaspedilen hakları yeniden kazanmak ve hem de yeni haklar elde etmek için daha sert mücadelelere girmek zorundadır. Pa-şabahçenin 21 günlük işgalle kısmen çözdüğü sorunu, Kağıthane direnişçilerinin daha geniş bir kamuoyu, daha uzun süreli direniş ve daha geniş desteğe rağmen çözememesi bu gerçeği gösteriyor. Burjuvazi saldırarak gaspeder. İşçi ve emekçiler savaşarak kazanmak zorunda. Bu çıkarları birbirine temelden zıt iki sınıfın savaşıdır.

Sermaye iktidarı koşullarında bedelsiz kazanmak olanaksızdır. Bu ise yalnızca millitarist güçlerin terörüne, işkencelere ve zindanlara göğüs germek değildir. Aynı zamanda kan ve can bedeli bir mücadeledir. Öyleyse "mücadeleyi sürdürmek için ölmemek gerekli" sözü, "mutlaka sonuç almak isteyen", "kazanmaya mecburuz", "yalnızca kendimiz için değil, Türkiye işçi sınıfı için" diyen direniş çizgisinin tutumu olamaz. Olmamalıydı. Ölüm sınırında bile olsa her türlü yalpalama ve geri adım düşmanı cesaretlendirir, yeni saldırıların önünü açar.

Sendika bürokrasisi: Düzenin sadık hizmetkarı

Direniş boyunca B. Meral, F. Alan ve Belediye-İş'in şube yöneticileri işçileri arkadan hançer-

ledi ve düzene hizmette kusur etmedi. İnisiyatif isteyen şube yöneticileri direnişin en kritik günlerindeki sendika değiştirme tutumlarıyla neyin peşinde olduklarını gösterdiler. Ancak sendika ağalarının bu tutumu sendikaların işçilerin mücadele merkezleri olduğu ve bu mevzinin hainlerden temizlenmesi gerektiği gerçeğini bir kez daha gösterdi. Devrimci işçiler, her mevzi direnişte ve toplumsal-siyasal yaşamın tüm sorunlarında sendika yönetimleri üzerinde basınç oluşturmalı, güncel sorunlar karşısındaki tutumlarından hareketle bürokratları sınıfın kitlesi nezdinde teşhir ederek tecrit edilmelerini sağlamalıdırlar. Bürokratların tutumları yüzünden sıradan işçiler sendikalara karşı ilgisizleşme/uzaklaşma eğilimine girebilmektedirler. Bunun bir yanı sendikal gericiliğe bir tepki ise, diğer bir yanı da örgütlülükten uzaklaşmayı ifade etmektedir. Sınıf devrimcileri ve devrimci işçiler "söz ve karar işçilerin olmalı" şiarı etrafında kitle tepkisini doğru yönlendirmeli, sendikalara sahip çıkmalıdırlar.

Direnişin gösterdiği bir diğer gerçek de, sendikacılar üzerinde basınç uygulayarak harekete geçirmeye zorlamak ama asla inisiyatifi onlara terketmemektir.

Direnişçiler, elbetteki kendi fiili yönetim organlarını, direniş üst komitelerini kurmalıdırlar. Ne var ki, direnişin her adımında geniş kitlenin katıldığı toplantılar yapmak, süreci topluca değerlendirmek, tüm direnişçileri karara ortak etmek gereklidir. Aynı zamanda üst komitenin icraatını taban denetimine açık tutmak, temel adımlara ilişkin kararların geniş kitle toplantılarında ve özgür tartışma sonucu almak, gerektiğinde komiteyi ya da kimi üyelerini geri çekerek yerine yenilerini atamak yanlışları tekrarlamamak için gereklidir. Mücadeleye zarar veren karar ve tutumların, hatalarda ısrarın panzehiri, mücadelede birlikteliği sonuna dek korumanın ve kendi deneyiminden öğrenerek ilerlemenin teminatı kitle inisiyatifi ve kitlenin politik aksiyonudur.

Cengiz Yıldırım ve açıklamaları üzerine bir kaç söz

"Basın sözcüsü" sıfatıyla demeçler veren C. Yıldırım, haftalık *"Gerçek"* dergisiyle yaptığı röportajda *"Ekim dergisi direnişimize karşı saldırı içine girdi. Kendilerini uyardık, ama olumsuz tavırlarını devam ettirdiler. Bundan dolayı onları ciddiye almıyorum"* demektedir.

C. Yıldırım "basın bürosu" imzasıyla MYO'muza bir açıklama göndermiş ve bunu olduğu gibi yayınlamıştık. Ayrıca K. Yayla yoldaş sorunun bizim cephemizden nasıl görüldüğünü de yazmıştı. Ancak, C. Yıldırım hızını alamamış olacak ki, -bu hız reformizmin ve burjuva kuyrukçuluğunun devrimden duyduğu korkunun hızıdır- bayağılaşma numunesi bir açıklama da legal sol dergi bürolarına göndermiş. Ne var ki, C. Yıldırımla aynı kulvarda yüzen bir derginin yaptığı atıf dışında sözkonusu dergiler buna prim vermediler. EKİM'in ise bu düşkünlüğü muhatap alması beklenemezdi.

Bizi, C. Yıldırım gibi rengi iyice sararanlar değil, direnişin kendisi ilgilendiriyordu.

Kağıthane direnişine başından itibaren isabetli öneri ve eleştirilerle yaklaştık. Sonuçtan bakıldığında tüm noktalarda haklı bir konumda olduğumuz aşikardır. Direnişe belli düzeylerde katkılarımız da oldu. Ancak, direniş karşısında her türlü sorumluluğumuzu yerine getirdiğimiz iddiasını hiç bir zaman ileri sürmedik. Bunun temel nedeni ise, Kağıthane direnişine katkıda bulunmak üzere olanaklı tüm gücümüzle harekete geçtiğimiz bir aşamada, devletin terör timi siyasi polis ile MİT'inin, İstanbul Örgütümüzü çökertmeyi hedefleyen kapsamlı bir saldırıya girişmesi oldu. Saldırıyı boşa çıkarma çabası hareketimizin dışa dönük faaliyeti, bu arada Kağıthane'ye yönelik faaliyeti bir dönem için önemli ölçüde aksattı. Direnişin yalnız kalmaması ve başarıya ulaşması için üstümüze düşeni yapamamak bizi her zaman rahatsız etti. Kısacası, direnişteki olumsuz tutum ve davranışları eleştirdik, ama direnişe hep sahip çıktık. Kamuoyuna sunulan metinlerimiz yeterli bir fikir vermektedir.

Ne var ki, C. Yıldırım'ın *"direnişimize karşı bir saldırı içine girdi"* açıklaması, işi "çamur at, izi kalır" noktasına vardırma hesabının ürünü değil. Sınıf devrimcileri, C. Yıldırım gibilerinin reformist, kuyrukçu tutumunu teşhir ettiler. O, burjuva partilerinin, bürokrat ağaların kuyrukçusu berbat bir reformist olduğunun anlaşılmasından korkuyordu. Bu nedenle bayağılıkla işi kapatma yoluna gitti.

Olayın özü şudur;

1) C. Yıldırım gibileri gibi burjuva düzen partileriyle sendika yönetiminin vaad ve icazetine bel bağladı. Onlara dayanarak sözümona sorunu çözecekti. Sınıf devrimcileri bu gericiliği sözlü ve yazılı teşhir etti. Sonuçta kim haklı çıktı? Cevabını C. Yıldırım ile birlikte *"Gerçek"* dergisine mülakat veren Ali Erdoğan'dan öğrenelim. "Sendikanın oyununa geldik". *"Burjuva partileri ise, bizi bir propaganda malzemesi olarak kullandılar."* Aynı

mülakatta C. Yıldırım ise şunları itiraf ediyor; *"Belediye-İş İstanbul'da 30 bin üyeye sahip olmasına rağmen, bizi yalnız bıraktı ve giderek bizi tecrit etmeye çalıştı."*

2) Bizim direnişteki işçilere önerimiz şuydu. Kendinize ve sınıf kardeşlerinizin gücüne güvenin. Burjuva partileriyle protokol yapmak yerine komisyon ya da gruplar oluşturarak Belediye ve fabrika birimlerinde destek örgütlemeye gidelim. C. Yıldırım bunlara yalnızca "dersimizi aldık, teşekkürler" türünden laubali bir cevap verdi. Peki, C. Yıldırım *"sınıf kardeşlerimiz yeterli destek verseydi... Ankara'ya gerek kalmayacaktı"* diyerek kimden yakmıyor? O bu desteği fiilen almak için, burjuva parti temsilcileri yerine direniş komitesi ve ileri işçilerle toplantı yaparak protokol imzalamayı deneyemez miydi?

3) Komünistler teşhir faaliyetinin RP'yle sınırlı tutulmasının ve "sosyal cinayet"in faili olarak yalnızca onların gösterilmesinin doğru olmadığını belirttiler. Direniş siyasal iktidara yönelmelidir, dediler. "Parça-bütün", "somut-soyut" diyalektiği" üzerine ahkam kesen C. Yıldırım "saldırının özgün yanları görülmüyor" diyerek yaklaşımımızı somutluktan uzak olarak değerlendiriyor. Ama RP-düzen diyalektiğini sonradan kavramış (!) olacak ki *"Gerçek"* dergisine şunları söylüyor: *"Bundan sonra işten atmalarda öncü işçilere yapılacak ilk suçlama 'teröristlik' suçlaması olacaktır. Hakim sınıflar bunun ilk suçlamasını Nazi çömezi Calban'a yaptırdılar."* Gerçeklere ve doğrulara gözünü kapamak gericiliktir. Gerçekler ise inatçıdır.

4) C. Yıldırım gibiler "özelleştirme ve taşeronlaştırmaya hayır" sloganının ötesine geçip halkın söz ve karar sahibi olduğu alternatif (demokratik) yerel yönetimler zeminine katkıda bulunarak (*İşçinin Yolu*, aynı yazı) reformist geleneği sürdürmekte ve hatta "kardeşçe bir arada yaşama" ve "çamura son kampanyası"nın bir benzerini Kağıthane'de örgütlemeyi tasarlamakta özgürdür. Oysa biz Marksist devrimciler; düzen içi bir çözüm hayalinde değiliz. Burjuva düzeni yıkmadan öte bir alternatifi yoktur işçi sınıfının. İşçi sınıfının, devrimci işçilerin sahte alternatiflerle oyalanmasına karşı çıkmak, sınıf düşmanı her türlü politikayı teşhir etmek sorumluluğumuz gereğidir.

Daha fazla uzatmak gerekmiyor. Evet sınıf devrimcileri Kağıthane'de birşeylere saldırdı. Bu saldırı, direnişin devrimci bir yol tutmasını engellemeye, onu etkisizleştirmeye çalışan ve bugünkü sonuçta hayli önemli bir rol oynayan burjuva reformist politikalaradır. C. Yıldırım sağa-sola saldırmayı bırakıp önce bunun hesabını vermelidir.

Gerçek olan şu ki, EKİM Kağıthane'de doğru olanı yapmıştır. Reformizme, sendikalizme ve uzlaşıcılara karşı politikasıyla dikilmeyi başarmıştır. Bunun için de kimilerinin hedefidir. Direnişin devrimci öğeleriyle gerekli birleşmeyi henüz başaramamış olması ise bir ölçüde zayıflıklarıyla ilgilidir. Bu zayıflığın giderileceğinin teminatı ideolojik-siyasal çizgimizdir.

Sınıf devrimcileri, sosyalizmle sınıf hareketini aynı potadan birleştirme çabasında, reformizmin ve TKP'nin reformist-revizyonist geleneğinin etkisini kırmadan ve bu geleneğin tortularını hareketin saflarından kazımadan hedeflerine varamayacaklardır. Hareketi güncel istemlere, iktisadi taleplerin dar sınırlarına hapseden ve tüm sorunu yalnızca işverenin kötü tutumuyla izah eden bu gelenek yerle bir edilmeden, işçi hareketinin sosyalist-siyasal bir karaktere ulaşmasının önündeki engeller temizlenmiş olmayacaktır. Sermaye iktidarının en büyük yardımcılarından biri bu gelenektir.

Anlaşılan C. Yıldırım Denizer'e özeniyor! Zonguldak direnişi Denizer'e Türk-İş Genel Sekreterliğinin kapısını araladı. Bu da "Mengen rüşveti"yle sağlandı. Kağıthane direnişi de "basın sözcüsü" sıfatıyla demeçler veren C. Yıldırım'a yazar olma ve "sol" görünümlü bir dergide iş bulma şansı yaratabilir. Böylelikle iş bulma sorununu da çözmüş olur. Yalnız bunun için biraz daha çaba harcaması, "Türkiye işçi sınıfına ve sosyalist harekete bir kitap armağan" etmesi gerekiyor. Ama belki de *"Gerçek"* dergisine EKİM'e kara çalmak üzerinden verilen rüşvet bu yolu açmak için yeterlidir. Kim bilir?

Tunç SERDAR

KAĞITHANE İŞÇİLERİNDEN

"Kağıthane Direniş Komitesi" diye bir süre önce "Gerçek" dergisinde çıkan eleştiriler Kağıthane işçilerini bağlayıcı ve belirleyici değildir. Ancak kendi düşüncelerinden kaynaklanıyor. Biz bir grup işçi olarak EKİM'e karşı yönlendirilen bu haksız eleştiriyi kınıyoruz.

Kağıthane'den bir grup devrimci işçi

Makina Kalıp deneyimi

Sermaye sınıfının bir bütün olarak işçi sınıfı ve emekçi kitlelere azgınca saldırdığı bir dönemde, '92 Toplu Sözleşme döneminde işverenle masaya oturmaya çalışan Makina Kalıp işçileri, işverenin „kapatırım" tehditi karşısında, ciddi bir karşı koyuş gösteremeden TİS haklarından feragat ederek „sıfır sözleşme" dayatmasını kabul etmişlerdi.

Toplu sözleşme sürecine MESS'ten ayrılarak giren Makina Kalıp işvereninin böyle bir dayatma yapacağının belirtileri çok daha öncesinden görülüyor bu doğrultuda giriştiği hazırlıklar, başta temsilciler olmak üzere sendika tarafından dile getiriliyordu. Ancak sendika, işverenin işyerini kapatma tehditi karşısında işverenin minderinde güreşmeyi kabul ederek çok düşük ücret teklifiyle işverenin karşısına çıktı. İşveren ise bu tutumdan cesaret alarak „sıfırı" dayattı. Bunun üzerine işçiler, işve-renin işyerini kapatacağını ilan ettiği tarihten bir gün önce fabrikayı işgal etme kararı aldılar. Hiç bir engelle karşılaşılmadan fabrika bahçesine girilerek işgal fiilen başlatıldı. Kısa bir süre sonra resmi ve sivil polisler aldıkları davete uyarak fabrika bahçesinde ve dışarıda yerlerini aldılar. Kitlenin bahçede dağınık ve örgütsüz olduğunu gören sivil polisler, grupların arasına girerek işçilere tebligattan bir gün önce işyerine geldikleri için 17. maddeden atılabileceklerini, büyük hata yaptıklarını anlatmaya başladılar. Sendika Genel Merkezinden başkan yangın söndürücü bir konuşma yapmaya çalışt, tepki gördü. Ardından işyeri baştemsilcisi konuşması boyunca bu eylemin kendileri açısından taşıdığı tehlike ve risklerini anlattı. Konuşma bittiğinde şoke olan işçilerin bir bölümü dışarıya çıkmak için kapıya yönelmişti bile. Direniş başlamadan sona erdi. Birkaç gün sonra, özellikle Genel Merkez yöneticilerinin üstün gayret ve çabalarıyla (!) işyeri kapanmaktan kurtuldu. Tüm işçiler Makina Kalıp'taki işlerine kavuştular. Sendika yöneticilerinin iddia ettiği gibi, kararı yine işçiler vermiş, direniş yolu yerine „sıfırı" kabul etmişlerdi.

Aradan geçen 6-7 aylık süreç Makina Kalıp'ta „ek zam" talebini (zam talebi demek daha doğru olacak, çünkü zam alınmadı ki ek olsun) gündeme getirdi. İlk defa işyeri örgütlülüğünün zaaf ve eksikliklerini gidermek doğrultusunda yeni adımlar atıldı, yeni bir yapılanmaya gidildi. Hedef, Makina Kalıp, Şişe Cam ile işyerinde memur kadrosuna verilen zammın etkisiyle işçileri harekete geçirerek, gaspedilen hakların geri alınması sağlamaktı. İş yavaşlatma ve vizite eylemleri bu doğrultuda gündeme geldi. Bu eylemler karşısında işveren oldukça rahatsız oldu. Bunun sonucunda da yeniden kapatma tehditini savurdu. İşverenin bu çıkışına „kapatırsan, kapat, ver tazminatlarımızı gidelim, biz buna razıyız" biçiminde yanıt verildi. Bu hata, bizim ve sendika yönetiminden bir arkadaş da dahil bazı arkadaşların tüm uyarılarına rağmen yapıldı. İşverenin tehdidine daha üst aşamada bir eylemlilik hazırlığıyla cevap verilmeliydi. Temsilci ve komiteden bazı arkadaşları değişik zaman ve mekanlarda bu doğrultuda uyarmamıza rağmen, bütüne müdahale edemediğimiz için sonucu değiştirecek bir etki yaratamadık. Sendika yönetiminin tutumu, eylemliliğe son vererek TİS dönemine kadar işyerinde kalmak ve geçmiş dönemi de gözeten yeni bir sözleşmeye hazırlanmaktı. Bu yöndeki birkaç girişime işçiler sert tepkiler gösterdiler. Ancak bu tepkiye uygun bir mücadele yönelimine girilmedi. Başta temsilci kadrosu olmak üzere işyeri komitesi politik bir bakışla hareket edemedi, dar görüşlülük Makina Kalıp'ta yakalanan fırsatın heba olmasını getirdi. Sonucunda işveren bütün işçilere - tazminatlarını vererek- çıkışını verdi. Daha sonra, aralarında az sayıda eski işçi olmak üzere yeni işçi aldı. Şu an fabrika üretime tekrar geçmiş bulunuyor.

Bizim sürece müdahalemiz çok cılız kaldı. Bunun değişik boyutlarıyla sorgulanması ve bundan sonrası için gerekli hazırlıkların yapılması yönünde adımlar atıyoruz. Bizim açımızdan daha güçlü ve etkin bir müdahale ile sonucu değiştirmenin olanakları mevcuttu.

Makina Kalıp deneyimi genel olarak işçi hareketinin politikleşmeye olan ihtiyacı, sorunlara bağımsız sınıf perspektifinden bakabilme ve buna uygun davranabilme, işyeri örgütlülüğünün düzeyi, bugünkü sendikal anlayış ve pratiğinin düzeyi gibi bir dizi belirleyici faktörün birbiriyle olan kopmaz bağlarını ortaya koyması bakımından önem taşıyor. Bu önemli faktörlerin birbiriyle sağlıklı ilişkisini ancak sınıfın bağrına yerleşen devrimci bir öncü parti sağlayabilir. Yürüyüşümüz bu doğrultuda adım adım hedefine varmalıdır.

İ. ESER

Rusya'da burjuva klikler çatışıyor

Yeni yetme Rus burjuvazisinin politik yaşamdan çok bir sirk sahnesi görünümünü andıran işlerliğine, Çar Boris 21 Eylül günü parlamentoyu feshederek yeni bir perde daha ekledi. İlk olmayan bu mizansene kuşkusuz önümüzdeki dönemde yenileri eklenecektir.

Başta ABD olmak üzere, G 7 diye adlandırılan en büyük emperyalist devletlerin onayı alındıktan sonra açıklanan fesih kararına tepki olarak, Ruslan Hasbulatov başkanlığında toplanan parlamento, anayasayı çiğnediği gerekçesiyle, Yeltsin'i görevden aldı. Bu arada kendisini başkan ilan etme fırsatı bulan Albay Alexandr, Ruskoy'un kararını onaylayarak, onu yeni başkan ilan etti.

"Darbe", "bilek güreşi" vb. terimlerle anılan olay, her ne kadar emperyalist medya merkezlerinde bir anlık heyecan yaratmışsa da, çok geçmeden sıradan bir günlük olay kategorisine girmekte gecikmedi. Yanlız fesih kararı açıklanır açıklanmaz, sanki Rusya'da bir felaket yaşanıyormuş gibi, G 7'ye üye emperyalist devlet yöneticileri peşpeşe Yeltsin'e desteklerini sundular, başarı dileklerini ilettiler. Bu ülkenin iç işlerine kabaca müdahale ederek yüzsüzlüklerini sergilediler.

Rus işçi sınıfının ve halk kitlelerinin ilgisiz kalmayı tercih ettiği, birbirlerinden temelde farksız iki klik arasında birkaç gündür süren bu çekişmenin Yeltsin'in lehine sonuçlanacağı hemen hemen kesindir.

Bu arada emperyalist medya merkezleri ise Yeltsin'in düne kadar sağ kolları konumunda olan Ruskoy ve Hasbulatov'u kötülemek için karalayıcı sıfat bulmada yarışa girdiler. Bunların eski Sovyetler Birliği'ni diriltmek, sözde bir geriye dönüşü gerçekleştirmek niyetinde oldukları iddia ediliyor.

Oysa, Ruskoy ve Hasbulatov SSCB'in lağvedilişi ve Boris Yeltsin'e iktidar yolunun açılışında önemli roller oynamış ve bu hizmetlerine karşılık olarak Boris Yeltsin'in önerisi üzerine ilkine başkan yardımcılığı, ikincisine ise parlamento başkanlığı makamları verilmişti.

Fakat olayın sansasyonel ve demagojik yanı bir tarafa bırakılacak olursa, asıl sorun, Rusya'nın geleceği üzerine yapılan hesaplar ve duyulan endişelerdir. Rusya'nın, somut olarak öngörülmesi zor olsa da, potansiyel olarak çok şeye gebe olduğu, burjuva bir düzenin oturtulmasında, politik istikrarın sağlanmasında sayısız güçlüklerle karşılaşıldığı, çalışan kitlelerin her an politik sürece müdahale olasılığının ihtimal dahilinde olduğu görülüyor. Sıkıntıların esas kaynağını bu objektif durum oluşturuyor.

Rusya'da burjuva düzenin oluşturulmasında, kapitalist restorasyonda çok ileri bir mesafe katedildiği kesindir. Fakat buna rağmen, sürecin geleceğinin halen şüphe götürdüğünü, potansiyel tehlikelerin bertaraf edilmediğini, gelişmelerin seyrinin ne tür bir rota kazanacağının önceden tahmin etmenin mümkün olmadığını, konu ile yakından veya uzaktan ilgilenen tüm gözlemciler itiraf etmek zorunda kalıyorlar.

Yeltsin ve avanesi ABD'li danışmanlarının elinde bir piyon gibi iktidarda tutulurken, ülkenin tüm zenginlikleri, maddi ve manevi birikimleri resmen talan ediliyor. Dünün „dehşet" uyandıran ülkesi bugün tam bir maskara konusu oldu. Bu talanı, Batı basınının bazı yazarları bile, somut verilere dayanarak açıktan yeni bir sömürgeleşme süreci diye nitelendiriyorlar.

Rusya'nın emperyalist tekellere peşkeş çekilmesi sürecini devam ettirmek, Rus işçi ve emekçilerinin dikkatlerini başka alanlarda yoğunlaştırmakla mümkündür. Bunun yolu da depolitizasyondan geçiyor. Dolayısıyla esas amaç Rusya'da kitleleri politikadan soğutmak, bıktırmak ve yıldırmaktır.

İsteniyor ki, insanlar günlük yaşamın maddi sıkıntılarıyla boğuşmaktan, onların altında ezilmekten başka hiç bir toplumsal soruna ilgi duymasınlar. Ancak bu apolitikleştirme başarıldığı oranda, emperyalizmin bu ülkeye ilişkin senaryoları pek fazla bir engelle karşılaşmadan hayata geçirilebilir.

Bu senaryonun uygulanması için yeni Rus burjuvazisinin değişik temsilcileri kendilerine verilen rolü bugüne kadar başarıyla oynadılar ve oynamaya devam ediyorlar. Kitlelerin dikkatlerini kendi soytarılıklarına çekmeyi ve onları iğrenç Bizans oyunlarıyla oyalamayı pekala başarıyorlar. Bu mizansenler insanları kendi öz sorunlarının esas çözüm alanı olan toplumsal olaylara yabancılaştırıyor, bilinçlerini ülke sorunlarından soyutluyor. Körüklenen ve kitleleri ilgisiz bırakan bu it dalaşının

pratik fonksiyonlarından birisi de yürütülen ekonomik politikanın tahribatını gizlemektir.

Emperyalist mihraklar Rusya'nın geleceğini kendileri açısından teminat altına almak için bir kaç yıldır kafa yoruyor, ter döküyorlar. Özellikle ABD'nin politik düşünürleri ve strateji uzmanları, bu ülkede fiilen kapanmış restorasyon sürecini teminat altına alabilecek siyasi bir yapı hakkında senaryolar hazırlıyor, uyguluyor, sonuçlarını değerlendiriyor, yeni tahminlerde bulunuyor, daha isabetli hipotezler oluşturmaya çalışıyorlar.

Açık itirafların yanısıra bugüne kadar atılan somut adımlardan da anlaşıldığı kadarıyla emperyalizmin niyeti bu ülkede kitleleri tamamen depolitize ederek Rusya Federasyonunu, nihai hedefi ABD sisteminin benzeri olan, bir başkanlık rejimi çerçevesinde kalıba dökmektir. Bu nedenledir ki, dikkatler hep birbirlerinden hiç bir farkı olmayan kişiler üzerinde yoğunlaştırılıyor. Ve bu yöntem kitlelere politika üretmenin ve yapmanın tek seçeneği olarak dayatılıyor.

Çünkü, Avrupa tipi klasik burjuva parlamenter bir yapının Rusya'nın özgün koşullarında olumsuz sonuçlar yaratacağı tahmin ediliyor. Değişik sınıf ve tabakaların çıkarlarının siyasi partiler aracılığıyla ifadesi ve politik sistemin öyle bir yapıya dayandırılmasının kitlelerin politikadan soğutulmasında uzun zaman alacağı düşünülüyor. Terimin en genel anlamında bile olsa, Rusya'da politika üreten değil fakat meta tüketen bir gelenek yerleştirilmeye çalışılıyor.

Tekrar belirtelim ki, Boris Yeltsin'in bu tür ince burjuva politik manevraları planlamak için ne yeterli bir entellektüel birikime ne de zekaya sahiptir. Bu senaryonun her adımı ABD'de planlanıyor ve Kremlin'e yerleştirilen Amerikalı danışmanları aracılığıyla Yeltsin'e iletiliyor. Emperyalist vasilerin verdikleri nasihatlar sonucu sahte ikilemler yaratılarak, politik gündem o bağlamda yoğunlaştırılarak, dünya burjuvazisinin en sadık uşaklarına puan toplattırılıyor.

Diğer taraftan, emperyalizm her ne kadar Boris Yeltsin'e şartsız destek ve cesaret veriyorsa da, onun bu misyonun adamı olduğunu da kesinlikle inanmıyor. Bu adam bir geçiş döneminin kirli işlerini yapmakla görevlidir yalnızca. Bu gerçeği diplomatik ama yine de yeterince açık olan bir ifade ile, ABD Dışişleri Bakanı Warren Christopher, 28 Şubat 1993 günü yaptığı bir konuşmada; „Yeltsin'i şimdilik Rusya için en iyi seçenek olduğunu düşünüyoruz" sözleriyle itiraf etmişti. Ve ABD tüm ağırlığını kefeye koyarak bu kronik ayyaş adamı „şimdilik" zorla ayakta tutuyor; onun aracılığıyla Rusya'ya ilişkin stratejik hesaplarını hayata geçiriyor.

Bu it dalaşında dikkat çekilmesi gereken bir başka nokta ise, ateşle oynayanın bir gün bir yangına sebep olma ihtimalidir. Şimdilik öyle bir işaret olmamasına karşın, Rusya'da adamakıllı bir yangını tutuşturmanın faktörleri ve koşulları her geçen gün birbirlerine ekleniyor ve birikiyorlar.

Fakat bu bağlamda, hangi mantıkla, hangi perspektifle ve neye dayanarak parlamento binası önünde nöbet tuttukları kesin olarak bilmediğimiz bir grup Rus komünisti, gerçekte sahte bir ikilemin tuzağına düşüyor, oynanan oyuna alet oluyorlar.

Ruskoy ve Hasbulatov kafadarları eski vaftiz babalarına kafa tutuyor, Ruskoy suç ortağı Yeltsin'i „faşist diktatörlük" ilan etmekle suçluyor. Bazı kavramları demagojik ve popülist bir tarzda kullanmaya başladı diye, dört elle bu maceracı albay eskisinin eteklerine tutuşmak, ondan medet ummak, ancak bir talihsizlik olarak nitelendirilebilir.

Rus komünistlerinin herkesten fazla hissettikleri, yaşadıkları, eziklik duydukları maddi ve manevi tahribatın boyutlarını tahmin etmek, anlamak ve hak vermek kolaydır. Onların şimdilik içinde bocaladıkları çıkmazı, karşılaştıkları engel ve güçlükleri anlamak bir ölçüde mümkündür. Fakat kamburlarından sıyrılmaları, görkemli tarihlerine ve onun mirasına layık yeni bir güce dönüşme sürecine girmeleri için hiç de „düşmanımın düşmanı dostumdur" demeleri gerekmiyor.

Cem KAYNAK

Düzeltme

Ekim teknik kusurlardan mümkün mertebe sakınmaya çalışıyor. Fakat yazık ki bunda henüz yeterince başarılı değil. Geçen sayımız ise çok sayıda dizgi yanlışı ile bu açıdan gerçekten kötü bir örnek oldu.

Anlam kaymaları ya da belirsizliğine yolaçan bazı dizgi yanlışlarına rağmen biz burada iki önemli notla yetiniyoruz.

1) 8. sayfada yeralan *"Eleştiride Titizlik"* başlıklı imzasız yazı Ekim'e değil İzmir'den Dilar-Fuat yoldaşlara aittir.

2) 17. sayfada R. Genç'in yazının başlığında yeralan *"Zafere Kadar Devrim"* ibaresi yanlışlıkla *"Zafere Karşı Devrim"* olarak çıkmıştır

Düzeltir, özür dileriz.

Angola: Yeni bir müdahale hazırlığı mı?

Afrika'nın en zengin madenlerine sahip Angola emperyalistler tarafından desteklenen karşı-devrimci UNİTA'nın uyguladığı vahşetle son günlerde dünya kamuoyunun gündemine yansıdı. Yüzbinlerce insanı yerlerini terkediyor, günde ortalama bin kişi vahşice katlediliyor.

Bu duruma nasıl gelindi?

Angola, Kurtuluş Örgütü MPLA'nın Portekiz sömürgeciliğine karşı yürüttüğü savaş sonunda 1975 yılında bağımsızlığına kavuştu. Kendini marksist-leninist bir parti olarak adlandıran MPLA Sovyetler Birliği ve Küba başta olmak üzere bölgedeki kurtuluş örgütlerinin yoğun desteğini aldı.

Bu bağımsızlık, bölgedeki güç dengelerinin kendi aleyhlerine altüst olması nedeniyle emperyalistler açısından bir kayıp ve tehlike olarak değerlendirildi. UNİTA yoğun ve sistemli bir biçimde silahlandırıldı. Bu nedenle Küba'nın Angola'ya asker göndermesine, karşı-devrimcilere karşı Angola hükümeti ile devrimci dayanışmanın ötesinde bir anlam yüklenemez.

Sovyetler Birliği'nin dağılması, Küba'nın askerlerini çekmesi UNİTA ve bölge gericiliğini yeni bir karşı-devrimci saldırıya geçmek konusunda cesaretlendirdi. UNİTA'yı destekleyen hava operasyonları düzenlendi; Güney Afrika, hükümet askerlerini silahsız olarak UNİTA'ya teslim etti vb...

Emperyalizmin dünya çapında uygulamaya koyduğu "barış" masalarında teslim alma girişimi Angola'da da gündeme getirildi. '91 yılında hükümet ile UNİTA arasında barış imzalandı. Kısa bir süre içinde seçimlerin yapılması barışın önkoşulu olarak ileri sürüldü. Fakat '92 Ekim'inde yapılan seçimlerde gericiler umduklarını bulamadılar. MPLA oyların % 53,74'ünü alırken, bir çete örgütü olan UNİTA %34,1'i aşamadı.

Batılı emperyalistlerin UNİTA'yı desteklemek konusundaki temkinli davranışlarına karşın, Güney Afrika ve Zaire gerici hükümetleri, UNİTA'nın ülke çapında başlattığı karşı-devrimci saldırıyı büyük oranda desteklemeye başladılar. Yalnızca '92 yılı içinde 60 milyon dolarlık silah yardımı yapıldı. Böylece UNİTA ülkenin %70'ini denetimine geçirmeyi başardı.

Bugün son derece vahşi ve insanlık dışı bir savaş yürütülmektedir. Ülke tahrip olmuş, ekonomik altyapı dağılmıştır. Ablukaya alman şehirlere ancak havadan yiyecek yardımı yapılabilmektedir.

MLPLA'nın izlediği yanlış politikalar UNİTA'nın bu başarısını kolaylaştırmıştır. ABD'nin verdiği sözlere inanılarak karşı-devrimci güçlere karşı savaş tümüyle durdurulmuştu. Bu ise UNİTA'ya dağınık olan güçlerini toparlama ve örgütlenme imkanı verdi.

MPLA BM gözetimini güvence sayarak kendisini tümüyle barış atmosferine uyarladı ve emperyalistlerin izlediği hain politikaları göremedi. ABD Angola'daki içsavaştan yararlanarak burayı da "Somalileştirmek", böylece kendi denetiminde yeni bir askeri müdahalenin önünü açmak istiyor.

R. GENÇ

Somali'de vahşet sürüyor

Emperyalist-kaptalist sistemin neden olduğu savaşlar, uyguladığı barbarlık ve vahşet, giderek günlük sıradan olaylara dönüşüyor. Burjuva medya aracılığıyla insanlar yaşananlara alışmış, alıştırılmış durumda.

Yugoslavya'dan sonra Somali'de yaşanan vahşet bunun en kaba ve en iğrenç örneklerinden biri. Somali halkı emperyalist haydutluğun çizmeleri altında eziliyor.

Körfez savaşından sonra ilk "sivil amaçlı askeri müdahale" BM bayrağı altında Somali'de denendi. Birbirleriyle kıyasıya rekabet eden emperyalist güçler "birlik ve beraberlik" içinde Somali'yi "denetliyorlar". Yardım tümüyle "unutulmuş" durumda. Gün geçmiyor ki rambolar sivil halkı kurşunlamasınlar. Son Mogadişu bombardımanında yüzden fazla kadın, çocuk ve yaşlı yaşamını yitirdi. Belçikalı askerler işkenceden geçirilen Somalileri timsahlara yem olarak attıklarını radyodan "üzüntüyle" duyuruyorlar.

Bu arada emperyalist güçler arasındaki çıkar çekişmeleri değişik biçimlerde dışa vuruyor. Bazı klanlarla anlaşan İtalyanlar, ikiyüzlüce ramboların vahşetine duydukları tepki nedeniyle çekileceklerini duyuruyorlar. Birleşmiş Milletler bayrağı altında oynanan bu kirli oyun böyle sürüp gidiyor.

Son olaylar ışığında

Nikaragua'da devrim ve karşı-devrim

Nikaragua'nın kuzeyinde bulunan Estcli kasabasının FSLN içinde yeralan "Devrimci İşçi Köylü Cephesi" gerillaları tarafından işgali ve Camorro hükümetinin takındığı tavır, toplumda birikmiş bütün sorunların bir anda dışa vurmasına yolaçtı. 200 gerillaya karşı 2 bin askerin gönderilmesi sivil halktan insaların ölümüne neden oldu. Bunun üzerine halk gerillaya destek veren miting ve yürüyüşler düzenlediler.

Kamuoyuna yansıyan bu olay tekil değildir. Daha başka bölgelerde de bu tür eylemler sıkça yaşanmaktadır. Bunda şaşılacak bir yan yoktur. Zira Violeta Camorro hükümeti döneminde ekonomi tam bir çıkmaza girmiştir. Gerçek işsizlik oranı %70 dolaylarındadır. Kişi başına düşen borç miktarıyla dünyanın en borçlu ülkeleri arasında yeralmakta, dış borç açığı sürekli artmaktadır. ABD sermayesine açılan kapılar ülke tarımını tahrip etmiştir. Sosyal hizmetler tümüyle tasfiye edilmiştir, vb...

Öte yandan Kontralar ile Sandinist askerlere verilen toprak sözünün yerine getirilmemesi silahlı eylemlere yol açtı. Kontra haydutları ülkenin bir çok yerinde kooperatiflere saldırarak Sandinist devrimin temel kazanımlarını tahribe yönceldiler. Bu gruba kontracı "El Çakal" olarak bilinen Talavera'da dahildir. Görüşmeye giden hükümet delegasyonu rehin almışlar ve buna Sandinist gerillalarının karşılık vermesi üzerine serbest bırakmışlardı. Açık olan şu ki, "El Çakal" bu eylemlere kendi başına girişmiyor. Camorro'nun içinde yer aldığı UNO'nun bazı kesimleri ile sürekli diyalog içinde oldukları biliniyor. UNO ve ABD senatosunda önemli bir kesim ordu şefi Humberto Ortega ile meclis başkanı Antonio Lakoyo'nun görevden alınmasını sürekli olarak talep ediyor.

Bu silahlı eylemler hükümet içinde bir bunalıma yolaçtı. Başkan Camorro uzun dönemdir parlamentoda UNO'nun çok küçük bir kesiminin desteğine sahiptir. Esas olarak FSLN'ye dayanmaktadır. FSLN ise sürekli "ulusal birlik hükümeti"ni, daha doğrusu FSLN'nin hükümete tamamen katılımını talep ediyor. "El Çakal"ın rehin alma serüveni sözde FSLN'nin hükümet üzerindeki etkisini geriletmeye yönelikti. Zira karşı devrimci güçler FSLN'nin ordu, polis vb. kurumlarda yeralmasına tahammül edemiyorlar. ABD Nikaragua'ya verdiği yardımı Dünya Ticaret Merkez'ne konulan bombada gerillaların parmağı olabileceği gerekçesiyle dondurdu. Amaçları Humberto Ortega'nın görevinden alınmasını sağlamaktı. Nitekim Camorro kısa bir süre sonra 1994 yılında Ortega'nın görevinden alınacağını açıkladı. Bu karşı-devrimci güçleri büsbütün cesaretlendirdi.

20 Eylül günü ülke çapında greve giden ulaşım işçilerine devletin saldırısı, caddelerde barikat kuran işçilere açılan ateş sonucu iki kişinin ölümü, grevcileri taşıyan bir otobüsün silahla taranması ve bir çok işçinin yaralanması bardağı taşıran son damla olmuştur. Karşı devrim kendini güçlü hissediyor ve kartlarını açıktan oynuyor. Devrimi tüm kazanımlarını tasfiye etmek istiyor.

Estcli kasabasının gerillalar tarafından işgal edilmesi, kontraların rehin alma eylemleri ve hükümet içindeki çatışmalar, vb. Nikaragua'nın ne denli ciddi sorunlarla karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Özellikle FSLN zor bir durumda. Başkent Managua'da şeker endüstri işçilerinin eski gerillalarla birlikte işgalci gerillaları desteklemek için yaptıkları gösteriler büyük bir yankı uyandırdı. Bu gösteri özellikle Ortega'nın başında bulunduğu ordunun Estcli'de gerillalara karşı gösterdiği saldırgan tutumu hedefliyor. FSLN önderliğine karşı gelişen ciddi bir muhalefet sözkonusu. İşgalci gerillaların istemlerinden de bunu anlamak mümkün. Cephe programında yeralan toprak reformunun gerçekleştirilmesi, sağlık sorunun çözümlenmesi, küçük ve orta üreticilerin desteklenmesi, parasız eğitim vb. talepler ileri sürüyorlar. Bu yaşananlar FSLN içinde yeni bir saflaşmayı hızlandırıyor.

Nikaragua devriminin geleceği, devrimin esas güçlerini, işçileri, köylüleri, devrime sonuna kadar destek vermiş şehir yoksullarını harekete geçirmesine, örgütlü bir güce dönüştürmesine bağlıdır. Bu ise FSLN önderliğinin uzlaşmacı/tavizkar politikalarından ne ölçüde ders çıkarılacağına bağlıdır. Yarın çok geç olabilir. Zira karşı-devrim ciddi bir biçimde örgütlenmiş ve yeterince güç kazandığı anda da devrimin tüm kazanımlarını tasfiyeye yönelmiştir. Humberto Ortega'nın görevinden alınacağına ilişkin açıklama bunun açıkça ilanıdır.

Ölümünün 50. yıldönümünde
JULİUS FUÇİK

"Gerçek yaşamda seyirciler yoktur; herkes katılır yaşama"

Bir yeraltı direnişçisi, komünist bir önder olan Julius Fuçik, 50 yıl önce Alman faşizmi tarafından katledildi. Ölümünden hemen önce kaleme aldığı *Darağacından Notlar*, son derece sade ve vurucu bir anlatımla dile gelen bir devrimci direniş belgesidir.

23 Şubat 1903 yılında Prag'da doğan Fuçik daha gençlik yıllarında devrimci mücadeleyle tanışır. Daha çok bir siyasal ajitatör, yazar ve örgütçü olarak öne çıkar ve Çekoslavakya Komünist Partisi'nin yayın organı Rude Pravo'nun editörlüğünü üstlenir. Nazi işgali yıllarında yeraltı faaliyetinin örgütlenmesine girişir. 1942 Nisan'ında Gestapo tarafından tutuklanır. 23 Ağustos 1943'de bir Nazi mahkemesi tarafından ölüme mahkum edilir ve 8 Eylül'de Berlin'de idam edilir.

Yakalandığı andan itibaren yaşama bağlılığından, insanlığından, devrimci onurundan, siyasal düşünce ve inançlarından en ufak bir ödün vermez.

Darağacından Notlar onun işkenceye karşı devrimci direnişinin yalın bir öyküsüdür. Prag'daki Pankreats Hapisahesi'ndeki tutukluluğu esnasında direniş hareketine sempati duyan A. Kolinski isimli bir Çek gardiyanının yardımıyla kaleme aldığı notlardan oluşmaktadır.

Bu kitapta dile gelen; *"Gerçek yaşamda seyirciler yoktur; herkes katılır yaşama"* sözleri onun yaşama bakışının özlü bir ifadesidir. Ona göre yaşam mücadele ve direnişte anlamını bulur. Ölüme daima yaşam üzerinden bakan Fuçik, bunu; *"Evet, yaşam kolay yok edilir şey değil. Bir anda yenilebilir yaşam, ama yüzlercesi fışkırır ansızın. Ölümden daha güçlüdür yaşam"* sözleriyle dile getirir. Ölüm ile yaşam arasındaki mücadelede kazanan daima yaşam, yani mücadele ve direniştir.

İnsanlara ve insanlığın daha güzel bir gelecek uğruna mücadelesine sarsılmaz bir inanç ve güvendir bu notlarda dile gelen. *"İnsanlar, beni sizi sevdim-uyanık olunuz!"*, diyerek, onları faşizme karşı uyararak noktalar sözlerini.